

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Moralia

Plutarchus

Francofurti, 1620

Septem sapientum convivium

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechteinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechteinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1372)

Non hoc dūtaxat, inquit Niloxenus: sed & id quod A regum quoque amicitias non refugit, quemadmodum tu facis. Nam cum te quoque ob alia quædam suspicit, tum vero mirum in modū ei arridet quod Pyramidis altitudinem absque vlllo labore aut instrumento dimensus es: sed scipione ad vmbra, quam iaciebat pyramis, finem erecto, ac tactu radiorū duobus triangulis cōstitutis, demonstrauit i altitudinē pyramidis ad scipionis altitudinē ea esse proportionē, quam vmbra illius ad huius vmbra habet. Sed, cuius rei mentionem feci, ob odium in reges male audis apud Amasin, suntque ad eum relata tua quædam contumeliose in tyrannos dicta: B qui interrogatus à Molpagora Ione quidnam vidisses insolens, Tyrannum responderis senem: rursumque alicubi de bestiis orta disputatione, pronunciaueris, Pessimam ferarum esse tyrannum, de cicuribus adulatorem. hæc enim reges, tametsi nihil minus videri quam tyranni volunt, auribus nequaquam æquis audiunt. Ad hæc Thales: isthuc quidem, ait, Pittaci est, ioco aliquando ad Myrsilum dictum. Ego verò non tyrannum, sed gubernatorem naui si videam senem, pro miraculo sim habiturus. quod autem ab hoc ad illum transfertur hoc dictum, ego id de mutatione hac sentio, quod C adolescens ille, qui cum canem saxo petens nouercam ferijisset, ne sic quidem male cecidisse dixit. Itaque ergo & sapientissimum iudicaui esse Solonem, qui oblatam tyrannidem recusauerit: & Pittacus, si solus dominari non fuisset aggressus, nunquam dicturus erat, Difficile est, esse probum. Ac Periander mihi videtur tyrannide tanquam paterno morbo circumventus non male emergere sese, salutaribus adhuc vtens consuetudinibus ac colloquijs hominum prudentum, ijsq; obsequens, neque admittens Thrasibuli ciuis mei consilium, qui eum ad oppressionem summorum hominum hortatur. Nihil enim discriminis est inter colonum qui loco tritici & hordei locustas comportare velit & aues, atque tyrannum qui mancipijs quam viris malit præesse. Quippe multa mala dominationis vnico hoc compensantur bono, honore videlicet & gloria, siquidem bonis aliquis tanquam melior, & magnis vt maior imperet. qui autem securitatē decoro neglecto quærunt, digni sunt qui non hominibus, sed ouibus, equis, bobusque multis præ sint. Verum enimvero hospes iste in sermones nos coniecit nihil ad rem facientes, dum non curat dicere atque inquirere de ijs quæ congruunt ad cœnam euntibus. nisi forte non putas sicut præbitoris, ita etiam inuitati suum esse apparatus. Sybaritæ feruntur toto ante anno mulieres inuitare soliti, vt eis liceret per ocium vestibus auroque ornatis ad cœnam venire. Ego autem plus temporis requirere puto probè cœnaturi legitimam præparationem. quia difficilior est mores decore componere, quam corporis curiosum inutilemque ornatum conquirere. Qui enim sapit, is non sese tanquam vas implendum ad cœnam apportans venit: sed vt serio iocoque aliquid acturus, auditurusque & dicturus, pro vt occasio conuiuarum quemque monebit, si quidem velint suauiter vna esse. Licet sane obsoniū vitiosum auerfari, & si vinum non probeatur, ad nymphas confugere. at conuiua qui caput obtundat, importunus, atque intractabilis, omnem cum vini & cibi, tum musicæ gratiam corrumpit atque perdit. conceptamq; molestiā deponere non est facile,

Οὐδ' ἄρ' αὐτὰρ, ἔφη, μόνον, ὃ Νεϊλόξενος, ἀλλ' ὅσ' ἐφύλαξεν
 ὁ φίλος εἴη καὶ βασιλέων, καθάπερ ὑμεῖς. ἐπεὶ ἔσπευε καὶ
 τὰ δῖα θαυμάζει, καὶ τῆς πυραμίδος τὴν μέγαν ἔσπευε
 φῶς ἠγάπησεν, ὅπ' πάσης αἰὲρ ὡραματείας, καὶ μηδὲν
 νὸς ὀργάνου δηγίης, ἀλλὰ τὴν βακτρίαν γήσας ὅπ' ἐπὶ
 πέρεσσι τῆς οἰκίας ἡδὴ πυραμὶς ἐποίει, γρομύρων τῇ ἐ-
 παφῇ τῆς ἀκτίνος δυοῖν τελέωνων, ἔδειξας, ὃν ἡ οἰκία πρὸς
 τὴν οἰκίαν λόγον εἶχε, τὴν πυραμίδα πρὸς τὴν βακτρί-
 εῖαν ἔχρυσαν. Ἀλλ' ὅτε (ἔφην) διελήθης μισθοδοσίᾳ
 εἴη, καὶ ἴνες ὑβριστῆς ὅτε πρὸς τυράννων ἀποφάσεις δὲ
 φέροντο πρὸς αὐτόν· ὡς ἐρωτήθης ὑπὸ Μολπαρχέου τῷ
 Ἰώνος, ἡ πρὸς ἀδελφότητι εἰς ἑώρακας, ἀποκρίνατο, τυ-
 ραννον γέροντα. καὶ πάλιν ἐν ἱνὶ πότῳ, πρὸς θείων λόγου
 γρομύρου, φαίης χάριτον εἶναι, τῷ μὲν ἀγρίων θείων, τῷ
 τύραννον· τῷ δὲ ἡμέρων, τῷ χέλακα. αὐτὰ γὰρ εἰ καὶ πα-
 ντα πρὸς ποιοῦνται, ἀφ' ἑρμῆος οἱ βασιλεῖς τῷ τυράννῳ, ὅτε
 ἀνδρῶς ἀκούουσιν. Ἀλλὰ τῷ το μὲν (εἶπεν ὁ Θάλης) Πιπτα-
 χὸς ὅστις, εἰρημνὸν ἐν παιδίᾳ ποτε πρὸς Μυρσίλον. ἐγὼ δ'
 θαυμάσαι μὲν αὐτὸν, ἐφίμῳ, οὐ τύραννον ἀλλὰ κυβερνήτῳ γέ-
 ροντα πασάμηνος. πρὸς δ' τὴν μετὰ τὴν, ὅτι τῷ νεαίῳ
 πέποντα, τῷ βαλόντος μὲν ὅτι τὴν κινῶ, παλάξοντος δ'
 τὴν μηρυαί, καὶ εἰπόντος, Οὐδὲ οὕτω κακῶς. δὲ καὶ Σό-
 λωνα σφώτατον ἡγήσατο, οὐδὲ ἀμύνον τυραννεῖν. καὶ
 Πιπταχὸς εἰς μοναρχίαν μὴ πρὸς ἡλθεν, ὅτε δὲ εἶπεν ὡς χα-
 λεπὸν ἐσθλὸν ἐμμεναι. Περσίδης δ' εἰσὶν ὡς ἐν νοσήματι
 ἡ παρ' ὧν τῇ τυραννίδι κατελημμένος, οὐ φαύλως ἔξα-
 ναφέν, γὰρ ἀμύνον οὐκ αἰσῶν, ἀλλὰ τε νῦν καὶ σπουδῆς
 ἀνδρῶν νοῦν ἔχοντων ἐπαγνύμενος, ἀλλ' ὅτε Θεοσύβουλος
 αὐτῷ ἐχέουσι τῷ ἀκρῶν ἐμὸς πολίτης ὑφ' ἡγεῖται, μὴ πρὸς
 ἐμμεναι. γὰρ γὰρ ἀκρίδας καὶ ὀρνίθας αὐτῷ πυρῶν καὶ
 κριθῶν συγχέουσι ἐλθόντος, ὅτε δὲ ἀφ' ἑρμῆος τύραννος αἰ-
 δραπύδων μάλλον ἔρχεται ἢ ἀνδρῶν βουλόμηνος. ἐν γὰρ αὐτῷ
 πολλῶν κακῶν ἀγαθὸν αἰδωσάμεναι τὴν ἡμῶν ἐχέουσι καὶ
 τὴν δόξαν, αὐτῷ ἀγαθὸν ὡς κρείττονες ἔρχονται, καὶ μετὰ
 λων μείζονες εἴη δόξαν. τὴν δ' ἀσφύλας ἀγαπῶντας
 αἰὲρ τοῦ καλοῦ, πρὸς ἀπὸν ἔδει πολλῶν καὶ ἰσχυρῶν καὶ
 βοῶν ἔρχεται, μὴ ἀνδρῶν, ἀλλὰ γὰρ εἰς ὅτε πρὸς ἡλθεν
 τῶν ἐμμεναι ἡμῶν (ἔφην) ὁ ξένος οὐτοὶ λόγους, ἀμεί-
 λησας λέγειν τε καὶ ζητεῖν, ἀλλὰ δρῶν ὅτι δειπνὸν βαδίζ-
 ουσιν. ἡ γὰρ ὅτε οἶε, καθάπερ ἐστάσαντος ὅτι ἡς πρὸς ἀσφύλας
 καὶ δειπνήσαντος εἴη. Συμβαίνει μὲν γὰρ, ὡς εἶπε, πρὸς
 οἰκίας τῶν κλήσεις ποιοῦνται τῷ γυναικῶν, ὅπως ἐκ γέ-
 νοιτο κατὰ γοῶν παρεσκόλασμένας ἐσθλὴν καὶ χρυσῶν φοι-
 τῶν ὅτι ὁ δειπνὸν ἐγὼ δ' πλέονος οἱ μὲν γέροντος δειπνῶν τὴν
 δειπνῶν τῷ δειπνήσαντος ὀρθῶς πρὸς ἀσφύλας. ὅπ' χαλε-
 πῶτερον ὅστις ἡδὴ τὸν πρὸς πέποντα ἐσθλὸν ἢ σώματι τῷ πρὸς
 τὸν ἐξέρχεται καὶ ἄρχει. οὐ γὰρ ὡς ἀπὸν ἡκεῖ καμίζων
 εἰς τὸν ἐμμεναι πρὸς ὁ δειπνὸν ὁ νοῦν ἔχων, ἀλλὰ καὶ
 ἀσφύλας ἡ καὶ παῖδας, καὶ ἀκούσας καὶ εἶπεν, ὁ ὅστις
 πρὸς ἀσφύλας ποῖς σπῶντας, εἰ μέλλοι μετὰ ἀλλήλων ἡ-
 δέως ἐσθλῶν. καὶ γὰρ ὅπ' οἱ ποιεῖν ὅτι παρῶσας, καὶ οἱ
 νὸς ἡ φαῦλος, ὅπ' τὰς νύμφας κατὰ φυγῆναι. σπῶν δειπνὸς δ'
 κεφαλαλγῆς καὶ βαρὺ καὶ αἰσῶν, πρὸς μὲν οἶνον καὶ
 ὄψου, πᾶσαι δ' μουσουργοὶ χάριν ἀπόλλυσι καὶ λυμάνε-
 ται, καὶ ὅτε ἀποπέμψας τὴν οἰκίαν τὴν ἀπὸ τῆς ἐπιμὸν ὅστις,

ἄλλ' οἷοις εἰς ἀπὸρτα τ' βίον ἐμυλῶναι τ' παρὰ δὲ ἀλλήλους
 δυσάτρεον, ὥς περ αἰωλοκρασία τις ὕβρεως ἢ ὀργῆς ἐν οἴνῳ
 χυρομένης. ὅθεν ᾄδιστα Χίλων, καλούμενος ἑρμῆς, οὐ παρ-
 τρεον ὁμολόγησεν ἢ πύλασθαι τῷ κεκλημένῳ ἐκαστον. ἔφη
 γὰρ ὅτι σύμπλοον ἀγνώμονα δεῖ φέρειν καὶ σύσκηνον, οἷς
 συμπλεῖν ἀνάγκη καὶ συστρατεύεσθαι. παρὰ δὲ τὸν συμπόσιον
 εἰσὶν ὡς ἐτύχε καὶ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 ὁ δὲ Αἰγυπῖος σκελετὸς ὃν ὀππείκως εἰσφύροντες εἰς τὸ
 συμπόσιον παρῳήθηται, καὶ τῷ ἀκαλεῖσι μεμνησθαι τῶ-
 χα δὲ τοιούτοις ἐσομένοις, καὶ περ ἄρα εἰς καὶ ἄωρος ὀπί-
 κωμος ἦκων, ὅμως ἔχῃ νῦν καὶ ἄλλοι, εἰ μὴ παρὰ τὸ πίνειν καὶ ἡ-
 δυπαθεῖν, ἀλλὰ παρὰ φιλίαν καὶ ἀγάπην ἀλλήλων παρ-
 ᾤετο καὶ τῷ ἀκαλεῖ τ' βίον, μὴ τὰς ῥέονας βραχυῶ-
 ὦντα, παρὰ γὰρ μακρὸν ποιεῖν. Ἐν τοιούτοις λόγοις
 γυρομένοι καὶ ὁδὸν, ἀφικόμεθα παρὰ τὴν οἰκίαν, καὶ λού-
 σασθαι μὲν ὁ Θάλης οὐκ ἠθέλησεν. (Ἀλλήλιμμεν γὰρ, εἴπει)
 ὀπίων δὲ, τὸς τε δρόμους ἐξαποκαί τας παλάστας, καὶ τὸ
 δῶκος τῷ τῶν θαλάσσης ἰχθυῶς ἀφαικισμῶν, καὶ
 τῶν ὁδοῦν ἐκπληττόμενος τῷ τοιούτῳ, ἀλλ' ὅπως μὴ
 καὶ ἀφαικισμῶν μακρὸν ποιεῖν. Ἐν τοιούτοις λόγοις
 φιλοπρίας. τῷ δὲ δῶκος τ' ἀλκίαν καὶ ἡλυσάμενον οἱ
 θεοὶ ποιεῖν εἰσὶν εἰς τὸ ἀνδρῶνα ἀφαικισμῶν. ὁ δὲ Ἀνά-
 χαρς ἐν τῇ σοφίᾳ καὶ ἡσυχίᾳ, καὶ παιδείᾳ παρῳήθηται τῷ χέ-
 μῳ τῆς χερσὶ ἀφαικισμῶν. τῷ τῶν Θάλης ἐλθὼν ἐπὶ
 τῶν πῶς αὐτῷ παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 Οὕτως (ἔφη) ποιεῖ καὶ τὸν ἔξον, ὅπως ἡμῶν τῶν ὦν
 μὴ φοβερὸς ἢ τὸ ἴσιν ἡμῶν μὴ δὲ ἄλλος. ἐμοὶ δὲ ἐρῶντος πε-
 ς τῆς παιδὸς ἢ τῆς εἰς, τῷ τῶν (ἔφη) καὶ ἀφαικισμῶν ἀγνοῶς
 Εὐμηνίᾳ. οὕτω γὰρ τῷ τῶν ὁ πατὴρ αὐτὸς, οἱ δὲ πολλοὶ πα-
 ᾤετο ὀνομάζουσι Κλεοβουλίου καὶ οὐ Νειλόξενος, ἢ που
 τ' ἀφαικισμῶν ἀνιγνῶντα δεινότητά καὶ ὀφίαν (ἔφη) τ' ἔχρησεν ἐπα-
 νῆς. καὶ γὰρ εἰς Αἰγυπῖον ἔνθα τ' παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 Οὐκ ἔγωγε (εἴπε Θάλης) τοιούτοις γὰρ ὡς περ ἀφαι-
 γάλοις ὅττω τῇ παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 τὸς ἐν τῇ παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 ἐστὶ πολιτικὸς καὶ φιλόσοφος ἡσυχίας, καὶ τ' παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 λήτας παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 (ὁ Νειλόξενος ἔφη) καὶ φαίνεται, βλέποντι παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 καὶ ἀφαικισμῶν αὐτῆς. Ἀνάχαρς δὲ τὸν οὕτω τῇ μελεῖ φι-
 λωσύνης. ὅτι (ἔφη) σῶφρων ἀνὴρ ὅστις καὶ πολυμαθὴς, καὶ
 τῷ διαπορῶν αὐτῇ καὶ τ' καὶ τῶν ὡς ῥέονας βραχυῶ-
 τὸς καὶ μόνος, ἀφαικισμῶν καὶ παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 νῦν οἷός μοι παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 μαθητῶν αὐτῆς καὶ παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 οὐσιν ἡμῶν τῶν ἀνδρῶν, ἀπὸ τῆς Αἰγυπῖδος ὁ Μιλή-
 σιος, (ὡς δὲ Θεοσκόπουλος τῶν τυράννων νότος) καὶ ὁ ἔξῃ πε-
 ᾤετο ἀφαικισμῶν, καὶ σὺ ὀργῇ νῦν παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 ἀφαικισμῶν. ὡς δὲ τ' Θάλης εἶδε, μικρὸν ἀνευγ-
 κῶν, καὶ κατὰ τὸν Οἶον ὕβριν (εἴπε) παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 δρος ὕβριν, ἐκπληττόμενος οὐκ ἔσται ὡς μνησθῶν, ἀλλὰ
 παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 ἀπὸ τῆς Αἰγυπῖδος δὲ καὶ τῶν ὡς ῥέονας βραχυῶ-
 συβούλου παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 ἴαντα παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις.
 δὴ παρὰ δὲ ἀμυγνύειν, οὐ νομῶν ἔργοντος ἀνδρός ὅστις. Εἴτα (ἔφη) σὺ δὲ δὴ μὴ καὶ τῶν ὡς ῥέονας βραχυῶ-

A cum nonnullis per omnem vitam inhæreant mu-
 tua offensæ, velut crapulæ quidam sensus pridianæ,
 ortæ ex contumelia inter pocula aut ira. Itaq; Chilo
 rectissime, qui cum heri vocaretur, non ante con-
 dixit, quam eorum qui inuitarentur eodem nomi-
 na singulatim cognouisset. dicebat enim quibus
 cum necesse esset vnâ navigare aut militare, eorum
 etiam molesto comitatu ac contubernio vitendum
 esse. vltro autem qualibuscunq; admiscere se con-
 uiuiis, non esse sani hominis. Egyptii in conuiuia
 inferre solent sceletum, id est exsiccata hominis,
 atq; inter se compacta ossa, hortarique conuiuas vt
 B meminerint se nō ita multo post tales fore. is quam-
 quam ingratus & intempestivus comestator, tamen
 suum habet locum, non ad potum & voluptates: sed
 ad mutuum amorem dilectionemque cohortans:
 monensq; vitam breue tempus fortitam non debe-
 re malis rebus longam reddi. Inter hos sermones ad
 cœnaculum peruenimus. Ibi Thales lauare recu-
 sauit, quod vnctum se esse diceret. obiens tamen
 cursus spatia, & palæstras spectauit, & lucum ad ma-
 re probe exornatum: non quod eorum quicquam
 admiraretur, sed ne contemnere Periandrum eius-
 ve despiciere videretur magnificentia studium. Cæ-
 teros, vt quisq; vnctus lotusve erat, famuli per por-
 ticum in conclauē vitis destinatum introduce-
 bant. Ea tum in porticu Anacharsis sedebat, & ante
 eum puella stabat cœsariem eius manibus pectens.
 Hanc Thales ad se perquam liberaliter adcurren-
 tem osculatus, atque ridens: Fac ait hospitem nobis
 pulchrum, ne terribilis adpectu nobis, ferusque
 videatur, cum sit mansuetissimus. Mihi autem quæ-
 renti quænam hæc esset puella: Sapientem, inquit,
 C & famosam non nosti Eumetidem? sic enim eam
 pater, vulgo de patris nomine Cleobulinâ appellâ-
 tum Niloxenus: Nimirum, inquit, eam ob ænigma-
 tum peritiā ac sapientiam laudas. nam & in Ægy-
 ptum quædam ab ea propositæ quæstiones perue-
 nerunt. Nō sanè, respondit Thales. his enim illa tan-
 quam taxillis, vbi ita res fert, vititur, & concertat
 cum compellantibus. Sed & animi altitudo inest
 ei mirabilis, & ingenium ciuile atque humanum,
 ac facit vt pater ciuib; humanius populariterque
 imperet. Omnino, inquit Niloxenus, ita videtur.
 idque apparet intuenti tenuitatem in amictu eius
 atque simplicitatem. sed quid causæ est, quod Ana-
 charsin ita amanter curat? Quia, respondit Thales,
 D vir is est temperans, multarumque rerum gnarus,
 rationemque victus & purgandi, qua in ægrotis
 E curandis Scythæ vtuntur, prolixè ei libenterque
 tradidit. atque adeo nunc etiam discere eam ali-
 quid atque disputare puto, dum virum tractat istum
 atque mulcet. Cum iam cœnaculo appropinqua-
 remus, occurrit nobis Alexidemus Milesius, Thra-
 sybuli tyranni filius spurius, inde perturbato ani-
 mo egressus, iratusque secum quædam, quæ nos
 percipere nequiuimus, mustitans. Is vbi Thale-
 tem conspexit, paululum sese colligans, atque ad
 se reuersus: Atroci, inquit, iniuria nos Periander
 affecit, non passus me soldere nauim, cum qui-
 dem id cuperem, sed vt ad cœnam manerem exo-
 rans: & nunc venienti cœnatum sedem adsignans
 F indignissimam, Æolibus, & insulans, ac quibus-
 vis tandem hominibus Thrasibulo prælati. satis
 enim euident est, despici ab eo patrem qui me
 misit, meamque in eum redundare contumeliam.
 Itane vero, ait Thales, metuis, ne quemadmodum

Egyptij
 tolluntur
 nuive, it
 temve ac
 ei in cho
 signallet
 nem hui
 nō enim
 locumur
 bis conu
 aniamq
 succen
 nos adiu
 magis ei
 cenlet, &
 quit Alex
 tes hono
 cessit. No
 bus, Thale
 qui etiam
 sybulo esse
 crateram i
 amoris loc
 accedens
 lete venire
 allatum, t
 prodigium
 contamin
 locutus, i
 ex his quæ
 dam pasto
 ma non co
 facculo, m
 bat, partu
 nus humi
 tem, cate
 vagienter
 cent, voc
 quandiu
 dens, vt i
 Numnam
 molieris, n
 bus faceffe
 Quid ni, i
 ditur sedie
 in ipsum p
 deapriore
 nis iræ sign
 dens Th
 apud fores
 videretur d
 eius prehe
 uit, ea tu p
 fulo, vt eq
 mulieres.
 tis maioren
 lebat, & Th
 le: existim
 signo isto
 damnum c
 re nolente
 iam voce T
 digne tulit
 to, ibi cum
 re iussit, in
 rum vt ead
 rat autem A

Aegyptij stellas aiunt viribus pro loci in quem at-
tolluntur aut deuehuntur conditione augeri mi-
nuive, ita tibi quoque locus claritatem obscurita-
temve adferat? & Laconillo deterior es, qui cum
ei in choro quodam vltimum locum praefectus ad-
signasset, Bene, inquit, abs te factum est, qui ratio-
nem huius quoque loci cohonestandi repereris.
non enim curandum est quo loco aut post quos col-
locemur: sed vt, quibus assidemus, cum ijs bene no-
bis conueniat, statimque in nobis ipsis principium
ansamque amicitiae inesse ostendamus, dum non
succensem locanti, sed laudamus quod talibus
nos adiunxerit. Etenim qui loci causa irascitur, is
magis ei iuxta quē positus est, quam collocanti suc-
censet, & vtrique infensus fit. Verba haec sunt, in-
quit Alexidemus, ac obseruavi vos quoque sapien-
tes honorem sectari. simulque praeteritis nobis dis-
cessit. Nobis autem insolentiam hominis miranti-
bus, Thales: Ingenio est, ait, stupido ac monstroso.
qui etiamnum adolescentulus, cum allatum Thra-
sybulo esset vnguentum praclarum, id in magnam
crateram infudit, meroque affuso ebibit, inimicitia
amoris loco perpetrata. Secundum haec famulus
accedens: iubet, inquit, Periander te vna cum Tha-
lete venire visum quid rei sit quod modo est ad eū
allatum, temerene sit natum, an monstrum sit atq;
prodigium. ipse enim valde videtur perturbatus,
contaminari ac pollui eo sacrificium censens. haec
locutus, in domum quandam nos deduxit, vnam
ex his quae circa hortum erant. Ibi adolescens qui-
dam pastoralis, vt videbatur imberbis adhuc, for-
ma non contemnenda alioqui, explicato scorteo
sacculo, monstrauit nobis infantem equae, vt aie-
bat, partu editum: superne ad ceruices vsq; & ma-
nus humana forma, reliquas partes equinas haben-
tem, ceterum in morem hominum recens natorum
vagientem. Ac Niloxenus quidem: Dij auerrun-
cent, vociferatus, oculos auertit. Thales autē ali-
quandiu in adolescentem intuitus, deinde subri-
dens, vt solebat identidem de arte mecum iocari:
Numnam (inquit) Diocles lustrationem aliquam
molieris, negociumque dijs malorum profligatorib;
faceßes, re terribili scilicet atq; magna oblata?
Quid ni, inquam ego? certe enim, Thales, porten-
ditur seditio ac dissidium, metuoque ne malum
in ipsum penetret matrimonium ac posteros, cū
dea priore nondum expiata, alteram hanc, vt cer-
nis irae significationem edat. Ad haec nihil respon-
dens Thales, sed ridens discessit. ac Periandro
apud fores obuiam facto nobis, scitatoque quid
videretur de spectaculo isto, omisso me, manum
eius prehendit, & Quae, inquit Diocles manda-
uit, ea tu per ocium perages. Ego autem tibi con-
sulo, vt equarum pastoribus non vtaris, aut eis des
mulieres. Visus est mihi Periander his verbis audi-
tis maiorem in modum delectari. nam & risum tol-
lebat, & Thaletem amplexus osculabatur. Tum il-
le: existimo, inquit, ô Diocles, iam euenisse quod
signo isto portendebatur. vides enim quantum
damnum ceperimus, Alexidemo nobiscum cœna-
re nolente. Postquam intrò peruenimus, maiore
iam voce Thales, Et vbitandem ait, homo ille in-
digne tulit se collocari? locoque commonstra-
to, ibi cum ipse accubuit, tum nos vnà accumbe-
re iussit, inquiens vel pecunia fuisse se redemptu-
rum vteadem cum Ardalo mensa posset vti. E-
rat autem Ardalus Troezenius, tibicen ac sacerdos

Α Αἰγυπῖοι τὰς ἀξέχαστας ἐλπίδας καὶ ταπεινώματα λαμβάνοντες ἐν τοῖς τόποις οὓς διεξίσαι, γίνεσθαι βελτίονας ἢ χείρονας ἑαυτῶν λέγουσιν, οὕτως ἡ παρὰ σὲ ἀφ' ἧτος τοῦτον ἀμείωσις ἢ ταπεινώσις γήνηται; καὶ τῷ Λάκωνος ἔφη Φαυλότερος, ὅς ἐστι γρηῷ ἡνι κατὰσπατεῖς ἐς πλὴν ἐσχάτην χώρην ὑπὸ τῷ ἀρχόντῳ, Εὐγε (εἶπεν) ἔξεδρες ὡς καὶ αὐτὰ ἐνήμεος γήνηται. Οὐ κατὰ λαβόντας (εἶπεν) τόπον μετὰ ἡνιὰς κατὰ χεῖ-μετα, μάλλον ὅπως διαρμόσοι τοῖς συγκατακειμένοις ὧ-μιν, ἀρχὴν καὶ λαβὴν φιλίας δι' οὓς ἐν αὐτοῖς δηλοῦντες, μάλλον ὅτι ἔχοντες, ὅ μὴ διεσχαλάνειν, ἀλλ' ἐπαμείνῃ ὅτι

B. Διούποις συγκατεκλήθημεν. ὡς ὅγε ὁποκλίσας διεχερά-
νων, διεχεράμην τῷ συγκατητῇ μάλλον ἢ τῷ κεκληκέντῃ, καὶ
πρὸς αὐμοτέρους ἀπερράνεται. Λόγος, ἔφη, ταῦτα διόως
ἔστιν, ὁ Ἀλεξίδημος, ἔρχω ἵνα καὶ τὰς θεαὶς ὑμᾶς ὁρᾷ ὁ ὕ-
μῳσθαι δικάσοντας. καὶ ἅμα τῷ δαμειφάνους ἡμᾶς ἀ-
πῆλθε. καὶ ὁ Θόδης πρὸς ἡμᾶς πᾶν ἀποπῆν τῷ αἰδοφ-
που θαυμάζοντας, Ἐμπληκτος (Ἰφι) καὶ ἀλλόκοτος φύσει,
ἐπεὶ καὶ μειράκιον ἐπιμύρου σπουδαίου Θεασιδούλα κα-
μαδέντος, εἰς ψυκτῆρα κεράσας μέγαν, καὶ πρὸς τελέας ἀ-
κρατον, ὃς ἐπείν, ἔχον αὐτὴ φιλίας ἀγαπώμενος.

C ἐκδύτου πωρελθὼν ἱσθηρῆτις, Κελῶναι σε Γερίαιδρος
 (ἔφη) καὶ Ὀδύσει πωρελαβόντα τῶτον ὅπισκέψασθαι ὃ
 κεκοιμημένον ὄρετῶς αὐτῷ, πότρου δῆλως γέγονεν, ἥ τι σι-
 μεῖον ἐστὶ καὶ τέρας. αὐτὸς μὲν γὰρ ἔοικε τεταράχθαι σφόδρα,
 μῖασμα καὶ κηλὶδα τῆς θυσίας ἡρώδης. αἶμα δ' ἀπὴν
 ἡμᾶς εἰς τὸ οἶκημα τῶν πωρελῶν κῆπον· ἐν ταῦτα νεαῖσχος,
 ὡς ἐφάνετο, νομειπχός, οὐπω ἡρωῶν, δῆλως τε καὶ ὃ εἶδος
 ὄρε ἀλγυῆς, ἀναπύζας ἰνὰ διφθέραν, ἔδειξεν ἡμῖν βρέφος,
 ὡς ἔφη, γερνός ἐξ ἵππου, τὰ μὲν αὖτὸ μέγχι τῷ τεραχίλῳ
 καὶ τῷ ἡρωῶν ἀνδρῶν πόμορφον, τὰ λοιπὰ δ' ἔργον ἵππου, τῇ δ' ὦ-

D ἢ καὶ τὰς ἁγιογὰς παιδάσια κλαυθμυρίζοντες. ὁ μὲν
οὖν Νειλῶζενος, Ἀλεξίνακε, εἰπὼν, ἀπεγράφη πῶς ὤμν.
ὁ δ' Ὁδῆς παρῆλθε πρὸς νεανίσκῳ πολλῷ χρόνον, εἶπα
μειδῶσας (εἰώη δ' αἰεὶ παύζειν παρὲς ἐμὲ παρὲς τῆς τέχνης)
Ἡΐπου τ' καθαρόν, ὦ Διόκληις (ἔφη) κινεῖν Διανοή, καὶ
παρέχειν παρὰ ματὰ τοῖς ὕπατοις, ὥς κινος δεινὸς καὶ με-
γάλου συμβάντος; Τί δ' (εἶπον) οὐ μέλλω; πάσως γὰρ, ὦ
Οδῆ, καὶ Διὰ φορεῖς τὸ σημεῖον ὅτι. καὶ δέδεχα μὴ μέλει
γάμου καὶ ἡμεῖς δέικνται, ὡρινὶ δ' παρῶν δέξιλάσασθαι
μνήμα τῆς τοῦ, δδύτρεσιν ὡς ὁρεῖς, παρὸς θανούσης. παρὲς

Ε Τῷ πο μὴδὲν ἀποκρινόμενος ὁ Θόδης, ἀλλὰ γελαῖν, ἀπηλάττετο. καὶ τῷ Περαιάνδρου πρὸς ταύτης αἰπατήσαντος ἡμῖν, καὶ ἔξουθενούου πρὸς αὐτὸν εἰδόμεν, ἀφείδῃ ὁ Θόδης, με, καὶ λαβόμενος τῶν αὐτοῦ χειρῶν, Εἴ μὲν Διοκλῆς κελεύει, δράσεις καθ' ἡσυχίαν· εἰ δέ τίς παραινῶν, ἐπίστω ὅ μὴ χρᾶσθαι νομῶσιν ἱπποτῶν ἢ διδόναι ζωαῖνας αὐτοῖς. ἔδοξε μὲν οὖν μοι τῶν λόγων ἀκούσας ὁ Περαιάνδρος ἠδὲ καὶ τὴν σφόδρα. καὶ γὰρ ἔξερχάσε, καὶ τῷ Θόδῳ πρὸς λαβὼν κατεπατάτα. καὶ κεῖνος, Οἴμαι ὅ (εἶπεν) ὡς Διοκλῆεις, καὶ πέρας ἔχει ὁ σημεῖον. ὁρᾷς γὰρ ἡλίχον καὶ γόνον ἡμῖν, Ἀλεξιδόμου στω δειπνῶν μὴ τελή-

F (άνθρωποι· ἐπεὶ δ' εἰσήλθομεν, μείζον ἦδη ὁ Θόδης φθονεῖν ἡμᾶς, Ποδὶ δ' (εἶπεν) ὁ ἀνὴρ κατακλιναίμενος ἐδὲς χεῖρας ἐνὶ σποδεί-
φθισης δ' τῆς χώρας, ἀφελθὼν σκεῖ κατεκλινεν ἑαυτὸν καὶ
ἡμᾶς· Ἀλλὰ καὶ ἐπιτάμιον (εἰπὼν) Ἀρδαλῶ χθινῶ ἐν μι-
ᾷ τεσσέττις, καὶ δ' Τριζυμῖος ὁ Ἀρδαλος, αὐλωδὸς καὶ

ἱερὸς τῷ Ἀρδαλίῳ μουσῶν, ἀς ὁ παλαιὸς Ἀρδαλὸς ἰδρύ-
 σαι τὸ Τροχίλιον, ὃς Ἀἰσώπος, (εὐχόμενος γὰρ ὑπὸ Κρο-
 τυ νεωστὶ πρὸς τὴν Περσίδαρον ἄμα καὶ πρὸς τὴν θύον εἰς
 Διὸς ἀπασαλμῶς, καὶ παρὶν ὅτι διφροῦ ἵκτος χαμη-
 λῆναι πρὸς τὴν Σόλωνα καὶ θύμῳ αὐτῷ καὶ ἀκείμῳ)
 Ἡμίονος δὲ (εἶπεν) Λυδὸς ἐν ποταμῷ τῆς ὁφείας ἐαυτοῦ κα-
 λιδίαν εἰκόνα, καὶ θαυμάσιος ὁ κάλλος τε καὶ ὁ μέγας τοῦ
 σώματος, ὥρμησε δὲ ὡς πρὶν ἵππος αἰαχάμπας. εἶτα μὲν
 τοὶ συμφορήσας ὡς ὄνον ὕψος εἶπεν, κατέπαυσεν γὰρ τὸ δρι-
 μον, καὶ ἀφῆκε τὸ φράγμα καὶ τὸ θυμὸν. Ὁ δὲ Χίλων λα-
 κωνίστας τῇ φωνῇ, καὶ τὴν (εἶπεν) θεαδὺς καὶ τρέχεις τὴν ἡμί-
 ονον. ἐκ τούτου παρήλθε μὲν ἡ Μελίσα, καὶ κατεκλίθη
 πρὸς τὴν Περσίδαρον. ἡ δὲ Εὐμήτης ἐκάλισσε πρὸς τὸ δει-
 πνέειν, καὶ ὁ Θόλῃς ἐμὲ πρὸς ταχρὺς ἐπὶ τῷ Βίαν-
 τος καὶ ἀκείμῳ. Τί δὲ οὐκ ἐφρασε (εἶπεν) ὁ Διόκλης
 Βίαντι τὴν Ναυκρατίαν ξένον ἵκνῃ, μέγα πρὸς ὁφείας
 βασιλικῶν αὐτῆς ἐπὶ αὐτῶν, ὅπως τῇ φωνῇ καὶ πρὸς τῶν ἐαυ-
 τῶν λόγων δέχεται, καὶ ὁ Βίας, Ἀλκίον μὲν (εἶπεν) πάλαι
 δεδίπτεται ταῦτα πρὸς ἀκείμῳ, ἐγὼ δὲ τὴν Διόνυσον οἶ-
 δα γὰρ τε δῆα δεινὸν ὄντα, καὶ Λύσιον ὑπὸ φρίδας πρὸς
 ἀγροδρόδον. ὥστε οὐδέ μοι τῷ θεῷ μέγας θυμὸς, μὴ
 ἀπαρτέρεον ἀγωνίσασθαι. Τοιαῦτα μὲν ἐκείνοι πρὸς ἀλ-
 λήλους ἄμα δειπνούντες ἐπαύσαντο. ἐμοὶ δὲ δειπνῶν ὅτε
 λέγετον τῇ συνήθει ὁρῶντι, ἐνοεῖν ἐπὶ πρὸς ἐμῶν, ὡς
 φωνὴ καὶ ἀγαθὴν ἀνδρῶν ἀποδοχὴ καὶ κλήσις ὁφείας
 πρὸς τῇσι δαπνύνει, ἀλλὰ συγγένοι μᾶλλον, ἀφαιρούσα
 πρὸς τῆς ὁφείας, καὶ μύξα ξενικῆ καὶ πέριμα, καὶ πολυ-
 τελῶν οἶων ἀφαιρούσις οἷς καὶ ἡμέραν χρωμῶς ὁφείας
 ὁ Περσίδαρος ἐν τυραννίδι καὶ πλούτῳ καὶ πρὸς ἡμᾶς, τό-
 τε πρὸς τοῖς αἰσώπας ἐκαλλωπίζετο λιτότητι καὶ σωφροσύ-
 νῃ δαπνύνει, οὐ γὰρ μόνον τῷ δῆλῳ, ἀλλὰ καὶ τῇ συνήθει
 ἀφελῶν καὶ ἀποκρύψας τὴν συνήθει χόσμον, ἐπεδείκνυε σὺν
 ἀτελείᾳ καὶ μετεώρῃ κακοσμημῶν. Ἐπεὶ δὲ ἐπὶ ῥη-
 τῶν αἰ τρέπεται, καὶ πρὸς τῶν Μελίσης ἀφαι-
 ρομένων, ἡμεῖς μὲν ἐπείσαμεν, ἡ δὲ αὐλητὴς ὅτι φηγεῖν
 μὴ μικρὰ τῆς ἀποδοχῆς, ἐκ μέσου μετέστη, πρὸς ταχρὺς
 ὡς τὸ Ἀνάχαρσιν ὁ Ἀρδαλὸς, ἠρώτησεν εἰ πρὸς Σκύθας
 αὐλητρίδες εἰσὶν. ὁ δὲ ἐκ τῆς πρὸς ταχρὺς, οὐδὲ ἀμπε-
 λοι, εἶπε τὸ Ἀρδαλὸς πάλιν εἰπόντος, Ἀλλὰ θεοὶ γε Σκύ-
 θας εἰσὶν. Γαῖον μὲν οὖν, (εἶπεν) γλώσσης αἰθερπίνης συνεί-
 τες, οὐχ ὡς πρὸς οἱ Ἑλλήνες οἰόμενοι Σκυθῶν ἀφαιρέ-
 σαι βέλπον, ὅμως τοῖς θεοῖς ὁφείας καὶ ζύλων ἡδὺν ἀφαιρῶν
 νομίζουσιν. ὁ δὲ Αἰσώπος, Εἴγε (εἶπεν) εἰδείης ὡς ξένης, τῶς νῦν
 αὐλοποιῖς, ὡς πρὸς τῶν νεβρῶν, χρωμῶν τοῖς ὀφείοις,
 βέλπον ἡγεῖν λέγουσιν. δὲ καὶ Κλεόβουλον ἡ πρὸς τὴν φρύ-
 γιον αὐλὴν νεβρογῶνος κνήμη κερασφόρον οὐδὲ ἤδη θαυμά-
 ζειν ἐκ πρὸς κρούσεως. ὥστε θαυμάζειν τὸ ὄνον, εἰ παρὶν
 τῶν καὶ ἀμυστότατος ὢν, ἄλλα λεπτότατον καὶ μουσικά-
 ταν ὅσον παρέχεται. καὶ ὁ Νειλόξενος, Ἀ μέλει ταῦ-
 τα (εἶπεν) καὶ ἡμῖν τοῖς Ναυκρατίταις ἵνα δόσι βοισεί-
 ται χρωμῶν γὰρ ἡδὺν τοῖς ὀφείοις εἰς τὴν αὐλὴν. ἐκείνοις δὲ
 καὶ σάλπιγξ ἀκούειν ἀπὸ μύκων, ὡς ὄνα φρεσὶν ὁμοῖον
 ὄνον ὅτε Αἰγυπτίων ἴσται δὴ πρὸς ἀφαιρῶν πρὸς ταχρὺς
 κίχου. Γενόμενος δὲ σιωπῆς, ὁ Περσίδαρος πρὸς τῶν βι-
 λωμῶν μὲν, ἐκρούσας τὸ πρὸς ταχρὺς τὸν λόγον τὸ Νειλόξενον,

A Ardalidum Musatum, quas priscus Ardalus Tre-
 zenius dedicauerat. Ibi Aesopus, qui nuper à Croe-
 so ad Periandrum, ac præterea Delphos ad oracu-
 lum missus, humili sella iuxta Solonem superne
 accumbentem adsidebat, Mulus, inquit, Lydus
 suam in flumine contemplatus imaginem, pul-
 chritudinemque & magnitudinem corporis sui
 admiratus, ferocire & equi in morem procurrere
 intendit. mox autem recordatus asini se filium
 esse, inhibuit cursum, ferociamque & spiritus re-
 pressit. Ad hæc Chilo Laconica voce, Tu quo-
 quæ, ait, tardus es, & muli cursum imitaris. Se-
 cundum hæc Melissa accessit, & iuxta Periandrum
 B accubuit. Eumetis autem inter cœnandum se-
 dit. Cæterum me Thales, qui supra Biantem ac-
 cumbebam, ita compellauit. Cur non significa-
 sti, Diocles, Biantri, Naucraticam hospitem iterum
 ad eum venire cum quæstionibus à rege proposi-
 tis, ut sobrius & cautus eas percipiat. Ille verò,
 inquit Bias, iampridem me istis adhortationibus
 territat. Ego autem noui Bacchum cum alias va-
 lidum esse, tum à sapientia cognomentum Lysij
 (quasi Soluentem dicetes) inuenisse. itaque non
 metuo ne plenus eius ad certamen minus animi
 sim habiturus. His illi inuicem verbis inter cœ-
 nandum iudebant. Mihi vero consideranti cœ-
 nam vsitata ratione nonnihil frugaliorem, subiit
 C apud animum meum cogitare, sapientum & bo-
 norum virorum conuiuia non augere impensas,
 sed minuiere potius, dum superuacanei obsonio-
 rum apparatus omittuntur, & vnguenta peregrina
 ac bellaria, vinorumque pretiosorum diffusio-
 nes. quibus cum Perianther quotidie vteretur, vtro-
 te in tyrannide, opibusque & rebus tantis, tum sese
 istis viris tenuitate & frugalitate commendabat.
 nam non aliarum duntaxat rerum, sed vxoris
 quoque demens atque occultans consuetum mun-
 dum, frugaliter eam & modicè ornatam ostende-
 bat. Sublatis mensis, fertisque à Melissa distri-
 butis, nos quidem libauimus: & tibicina, cum pau-
 lulum ad vota nostra cecinisset, è medio abiit.
 Tunc Ardalus Anacharsin allocutus, interroga-
 uit an apud Scythas tibicina essent. qui ex tem-
 pore respondit, Ne vites quidem apud Scythas
 esse. Rursumque Ardalo dicente, atqui dii sunt
 D Scythis? omnino, inquit Anacharsis, ijque intel-
 ligentes humanæ linguæ. neque Scythæ putant,
 quod Græci: qui quanquam Scythis eloquio præ-
 stare se censent, tamen Deos ossium & lignorum
 E sonos quàm humanam vocem libentius audire
 opinantur. Quid, intulit Aesopus, si videres, ὁ
 hospes, nostri temporis fistularum fabros, qui of-
 fa hinnuleorum abijciunt, & asininis vtuntur, me-
 lius sonare hæc dicentes. qua de causa etiam Cleo-
 bulum tibia hinnulea ad fistulam Phrygiam im-
 pulit mirari autem cornigeram ictus gratia. ut
 mirari subeat, asinum animal crassissimum &
 à musica alienissimum, tamen ossa tenuissima &
 maxime canora suppeditare. Hic Niloxenus,
 nimirum, inquit, hoc est quod nobis Naucrati-
 tis Busiritæ vitio vertunt, qui asininis iam vtuntur
 tibijs cum ipsis etiam tubam audire nefas habea-
 F tur, quia eius sonus asininae voci est similis. no-
 stis autem, asinum apud Aegyptios propter Ty-
 phonem in infamia esse. Facto deinde silentio Pe-
 riander cernens Niloxenum cupere quidem, sed
 tamen non audere sermonis facere principium,

Ego vero
 priore lo-
 dant itaq
 quippe i
 sent, & q
 gypsiis i
 Niloxen
 nobiscum
 cum mal
 quæstio
 dauter
 ordine p
 dicillos B
 tos coram
 tur scrip
 Amali
 pientissim
 pientia p
 loco ab
 me habens
 stem, mul
 tionis: sin
 amittam
 tim nos re
 ciues amio
 le. His re
 Bias, sed
 cum Cleo
 Quid nar
 Amali, ta
 dens, ebi
 gorum gra
 bitrio per
 Bias, Athi
 mare qu
 uios inhi
 de futuro
 Niloxen
 amplecte
 quis aut
 approban
 cratita, an
 Amasidi in
 tantum sal
 ac dulce su
 rum callen
 quibus per
 ad lauando
 omnes ip
 turem, et
 inuisior.
 eum ut v
 quar) Ama
 nim & illi
 stabilius fi
 accedet. T
 Solon xqu
 omnibus
 loco, sed
 magistratu
 Niloxenus
 quit, mul
 sinistris
 stantur, q
 promte acc
 gypsum re
 que hospi

Ego verò, ait, ciuitates magistratusque laudo, qui A
priori loco hospitibus, deinde ciuibus respon-
dant. itaque placet, ut in praesentia nostri sermones,
quippe indigenae & familiares, aliquantulum ces-
sent, & quasi in concionem aditus permittatur Æ-
gyptiis istis ac regiis questionibus, quas optimus hic
Niloxenus ad Biantem adfert, Bias autem vult vna
nobiscum excurrere. Et Bias: ubi enim, aut quibus
cum malit quisquam de his experiri, si ita usus ferat,
questionibus soluendis? praesertim cum rex man-
dauit, ut à me principium fiat disputationis, & ea
ordine per vos omnes circumeat. Ad hæc verba co-
dicillos Bianti porrexit Niloxenus, iussitque aper-
tos coram omnibus legere. eorumque contineban-
tur scripta, hæc erat sententia.

Amasis rex Ægyptiorum, Bianti Græcorum sa-
pientissimo S. Certat mecum Æthiopum rex de sa-
pientiae præstantia: victusque aliis in rebus, ultimo
loco absurdam à me & immanem rem postulat, mare
me iubens ebibere: idque ea conditione, ut si præ-
stem, multi eius pagi multaque vrbes meae fiant di-
tionis: sin verò, oppida quæ circa Elephantinam sunt
amittam. Tu quo pacto id fieri possit dispice, & sta-
tim nos remisso huc Niloxeno doce. Si quid à me
ciues amicumque tui desiderabunt, non deero iis. Va-
le. His recitatis, non multum temporis cunctatus
Bias, sed paululum secum meditatus, & paucula
cum Cleobulo, qui pone accumbebat collocutus,
Quid narras, inquit, Niloxene? tot hominum rex
Amasis, tantumque ditionis præstantissimæ possi-
dens, ebibere mare volet obscurorum & vilium pa-
gorum gratia? Tu vero, inquit Naucratis, tuo ar-
bitrio perpende quid fieri possit. Indicet ergo, ait
Bias, Æthiopum regi, debere cum interim dum ipse
mare quod nunc est ebibit, in mare exeuntes flu-
uios inhibere. nam de eo quod nunc est mari, non
de futuro mandatum fuit. Quæ simulatque dixit,
Niloxenus præ voluptate non continuit se, quin
amplecteretur atque oscularetur hominem. Reli-
quis autem responsum Biantis laudantibus atque
approbantibus, ridens Chilo? Hospes, inquit, Nau-
cratis, antequam mare ebibatur domum nauigans
Amasidi indica, non esse ei quaerendum quomodo
tantum falsuginis exhauriat, sed potius ut potabile
ac dulce subditis regnum suum faciat. harum re-
rum callentissimus, optimusque magister est Bias:
quibus perceptis Amasis, nihil opus habebit aurea
ad lauandos pedes pelui qua terreat Ægyptios, sed
omnes ipsum demerebuntur atque diligent ob vir-
tutem, etiam si millies esset quàm nunc videtur
inuisior. Est verò, inquit Periander, operæpre-
cium ut vniuersi viritim (ut Homericò more lo-
quar) Amasidi tales contribuamus primitias. Sice-
nim & illi additamentum ipsa negotiatione præ-
stabilis fiet, & nobis singulis aliquid utilitatis
accedet. Tum Chilo, Principium, inquit, dicendi
Solon æquum est ut faciat, non tantum quia natu
omnibus reliquis est grandior, & primo accumbit
loco, sed maximum ac perfectissimum quia gerit
magistratum, Atheniensium legislator. Ibi tum
Niloxenus submissa ad me voce: Profecto, in-
quit, multa falso creduntur, multique sunt qui
sinistris rumoribus de sapientibus viris dele-
ctantur, quos vel ipsi sibi confingunt, vel ab aliis
promte accipiunt. quomodo etiam ad nos in Æ-
gyptum renunciatum fuit, Chilonem amicitiae at-
que hospitii ius resignasse Soloni, quod hic leges

E γὰρ τοι (εἶπεν) ὦ ἄνδρες ἐπαμνῶ καὶ πόλεις καὶ ἀρχόντας
οἱ οὗτοι ξένοις παρῶν, εἴτε πολίταις χρηματιστοῖσι καὶ νῦν
δοκεῖ μοι τοῖς μὲν ἡμετέροις λόγοις οἷον ἐπιχειροῦσι καὶ στυγ-
γεῖς βραχυῶν χρόνων ἐπιχειρῶν, παρῶν δὲ ὡς ἐφ' ἐκκλησίᾳ
δοῦναι τοῖς Αἰγυπτίοις ἐκείνοις καὶ βασιλικαῖς, οἷς ὁ ἐλέλιτος
ἦκει χρημάτων Νηλόξενος Βίαντι, Βίας δὲ βούλεται κρινῆναι
σκεψασθαι μὲν ἡμῖν. καὶ ὁ Βίας, Ποῦ γὰρ ἡ μὲν τῶν (εἶπεν)
παρῶν μὲν πρὸν αἰῶνι ἀποκινδυνώσκειν, εἰ δὲ παρῶν τοῖς
ἀποκρίσεις, ἄλλως τε ὅτι βασιλέως κελύσαντος ἀρξάμεν μὲν
ἀπ' ἐμοῦ, παρῶν δὲ τοῖς ἀποκρίσεις ἡμᾶς τὸν λόγον, οὗτω δὲ
B παρῶν δὲ μὲν αὐτῶν ὁ χρηματιστὴν, ὁ Νηλόξενος δὲ αὐτῶν
ἐκείνουσε λύσαντα παρῶν πᾶσιν ἐς μέσον ἀναγνώσκει. ἀφ' ἐ-
νοια δὲ τοιαύτῳ εἶχε τὰ χρηματιστῶν. Βασίλειος Αἰγυ-
πτίων Ἀμασίου λέγειν Βίαντι σφωπῶν τῶν ἑλλήνων. Βασίλειος
Αἰθίοπων ἔχει παρῶν ἐμὲ σοφίας ἀμύλλαν. ἡ τῶν ἀμύλλων δὲ τοῖς
ἄλλοις, ὅτι πᾶσι στυγέται ἀποκινδυνώσκειν ἐπιχειροῦν καὶ δεινόν,
ἐκπῆν μὲν κελύσαν τῶν θάλασσαν. ἐστὶ δὲ λύσαντι μὲν, ἐ-
χειν καμᾶς τε πολλὰς καὶ πόλεις τῶν ἐκείνου. μὴ λύσαντι δὲ,
ἀσίων τῶν παρῶν ἑλεφαντίνων ἀποκρίσεις. σκεψάμενος οὖν
C ὁ Νηλόξενος Νηλόξενον ἀπ' ἐμὲ φίλοις τοῖς ἡ πολίταις
ἡμῶν παρῶν ἡμῖν, ὅτι καμᾶς καλῶν τοῖς ἀναγνώσκειν,
οὐ πολὺν χρόνον ἐπιχειρῶν ὁ Βίας, ἀλλὰ μικρὰ μὲν αὐτὸς
παρῶν αὐτῶν ἡμῶν, μικρὰ δὲ τὰ Κλεοβούλου παρῶν μι-
λήσας, ἐστὶς κατακειμένη, τί λέγεις (εἶπεν) ὁ Ναυκρατίτης,
Βασίλειος τοσούτων ἀνθρώπων Ἀμασίου, κεκτημένος ὅτι χρο-
νον αἰετὴν τοσούτῳ, ἐπὶ κᾶμας ἀδοξοῖ καὶ λυ-
πῶν ἐκπῆν θάλασσαν; ὁ Νηλόξενος γελάσας, ὡς γε-
λήσαντος (εἶπεν) ὁ Βίας σέπει τὸ διωατόν. Φραζέτω τοῖ-
νυν (εἶπεν) τὰ Αἰθίοπι τοῖς ἐμβάλλοντας εἰς τὰ πελάγη πο-
ταμοῖς ἐπιχειρῶν ὡς αὐτὸς ἐκπῆν τῶν νῦν οὖσαν θάλασσαν.
D παρῶν τῶν γὰρ τὸ ἐπιχειροῦν γέγονεν, οὐ γὰρ ὕστερον ἐσθλῆς.
ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Βίας, ὁ μὲν Νηλόξενος ὅφ' ἡδονῆς ὤρμη-
σε παρῶν ἀλλὰ τὸν Βίαντα καὶ φιλήσας. τῶν δὲ ἄλλων ἐπαμνε-
σάντων καὶ ἀποδεξαμένων, γελάσας ὁ Χίλων, ὁ Ναυκρα-
τίτης (εἶπεν) ἔξενε, παρῶν ἀπολέσθαι τῶν θάλασσαν ἐκ ποτὶς,
ἀπάγελε κελύσαν Ἀμασίδι, μὴ ζητῆναι ὅπως ἀμύλλῳ ἀ-
ναχρῶσθαι τοσούτῳ, ἀλλὰ μάλλον ὅπως πόσιμον καὶ γλυκεῖαν
τοῖς ὑποκρίσις παρέξῃ τὴν βασιλείαν. παρῶν τῶν γὰρ δεινότη-
τες Βίας, καὶ διδάσκαλος τῶν ἀρίστων, ἀμαθῶς Ἀμασίου ἐ-
δένει τὴν χροσὺν δεήσειαι παρῶν πῆλός ἐστι τοῖς Αἰγυπτίοις,
E ἀλλὰ παρῶν τοῖς πόσις αὐτῶν, καὶ ἀπαπῆσιν τοῖς χροσὺν ἐοί-
πα. καὶ μυρία καὶ ἡ νῦν ἀναφαῖν δυσμύρεστος. Καμῶν (εἶπεν)
ὁ Περιανδρὸς) ἀξίον τε τοιαύτας ἀπαρξᾶς ὅτι βασιλεὺς συνδ-
ερεσθῆναι ἀποκρίσεις ἀνδραγαθῶς ὡς παρῶν ἐφῆπεν Ὁμηρος. ἐκείνῳ
τε γὰρ ἀν' ἡρόντο πλέονος ἀξία τῆς ἐμπορίας ἢ παρῶν δῆκη, καὶ
ἡμῖν ἀντὶ πόσις τῶν ὀφελίμων, εἰ πόσις οὖν τῶν Χίλωνος, ὁ Σό-
λων κατὰρχεσθαι τῶν λόγων δίκαιός ἐστιν, ὅτι μόνον ὅτι πόσις
παρῶν καὶ ἡλικίας, καὶ τυχάνῃ κατακειμένος παρῶν,
ἀλλ' ὅτι τῶν μερίσθην καὶ πλειοτάτην ἀρχὴν ἀρχεῖ, νόμοις
F Ἀθηναίοις γὰρ ὅτι Νηλόξενος ἡσυχῇ παρῶν ἐμὲ, Πολλά-
γε (εἶπεν) ὁ Διόκλης πιστεύεται ψαδῶς, καὶ χαροῖσιν οἱ πολ-
λοὶ λόγοις ἀντιπαιδείας παρῶν σφῶν ἀνδρῶν αὐτοῖς τε πλάτ-
τοντες καὶ δέχονται παρῶν ἐτέρων ἐτοιμοί. οἷα καὶ παρῶν ἡμᾶς
εἰς Αἰγύπτῳ ἀπηγέλη παρῶν Χίλωνος, ὡς ἀρετὰ ἀφελύσαν-
το τὴν παρῶν Σόλωνα φιλίαν καὶ ξενίαν, ὅτι πρὸς νόμους ὁ Σόλων

ἔφη μετακινήσει. καὶ ἐγώ, Γελώιος (ἔφη) ὁ λόγος ἔγωγε
 γὰρ δὲ ἔπειτα ποιοῦν τὸν Λυκούργον αὐτοῖς νόμοις
 ὅλῳ μετακινήσει τὴν Λακεδαιμονίων πολιτείαν. μικρὸν
 οὖν ὅτι τῶν Σόλων, ἔμοι μὲν οὖν (ἔφη) δοκεῖ μάλιστα
 ἔνδοξος γινέσθαι καὶ βασιλεὺς καὶ τύραννος, εἰ δημοκρατία
 ἐκ μοναρχίας καὶ βασιλείας ποιεῖται. δὲ τὸν δὲ
 Βίας εἶπεν, Εἰ ἔπειτα γὰρ τὸ πῶς νόμοις τῆς πατρίδος ὅτι
 τούτῳ δὲ Θάλης ἔφησεν διδασκαλίαν δῖοντος νομίζειν εἰ
 ἔτελλε τῆς γῆρας κατὰ φύσιν. τέταρτος Ἀναχάρσις, εἰ
 μόνος εἴη φρονίμος. πέμπτος δὲ Κλεόβουλος, εἰ μηδὲν πῶς
 φεύγει τῶν στυγίων. ἕκτος δὲ Πιπταχός, εἰ τοῖς ἑσπέραις
 ὁ δῖος τῶν βασιλέων φοβεῖται μὴ αὐτὸν, ἀλλ' ἑσπέραις
 αὐτῶν μετὰ τούτῳ ὁ Χίλων ἔφη τὸν ἀρχόντα γινέσθαι μὴ
 δὲ φρονεῖν διήκον, ἀλλὰ πόρτα ἀθάνατα. ῥηθέντων δὲ τού-
 των ἡξιούμεν ἡμεῖς καὶ αὐτὸν εἰπεῖν πῶς τὸν Περικλέοντα. ὁ δὲ,
 οὐ μάλιστ' ἀφαιρῶν, ἀλλὰ συστήσας τὸ πρῶτον, ἔγωγε τοῖσι
 (ἔφη) πρῶτον ἀφαιρῶν τὴν εἰρημνίαν γυναικῶν ἀπάσας γῆ-
 δον ἀφαιρῶν τὴν ἀρχὴν τὸν νομίζοντα. καὶ ὁ Αἰσωπος, οἷ
 ἐλεγχεύς, ἔδει τοῖσι (ἔφη) τὴν καὶ ἑαυτοῖς πρᾶναι,
 καὶ μὴ, συμβούλους φάσκοντες εἶναι καὶ φίλους κατηγάρους
 γίνεσθαι τῶν ἀρχόντων. ἀφαιρῶν οὖν αὐτῶν τῆς κεφα-
 λῆς ὁ Σόλων, καὶ μετὰ τῶν εἰπέν, Οὐκ αἶδωμαι σοὶ με-
 τειώτερον δῖον ποιεῖν, καὶ τύραννον ὅτι περὶ ἑσέως, ὁ περὶ
 θῶν ὡς ἀμείνον εἴη ὁ μὴ ἔχειν ἢ τὸ ἀρχεῖν; Τίς δ' αὖ (ἔ-
 φη) σοὶ τοῦτο πειθεῖν, ἢ τῶν θεῶν φράσαι καὶ τὸν πρῶτον σὲ
 χρῆσθαι;

Εὐδαίμων πολλὰ δὲ ἐνός κήρυκτος ἀκούειν. Καὶ ὁ Σό-
 λων, Ἀλλὰ μὲν (ἔφη) καὶ νῦν Ἀθηναῖοι ἐνός κήρυκτος ἀ-
 κροῦνται, καὶ δῖον τῶν νόμων, δημοκρατία ἔχοντες. σὺ δ'
 δεινὸς εἰ χρεῖσθαι ἐπαίειν, καὶ κλειῶν, τῆς δὲ σοῦ Φωκῆς
 σοὶ ἀκριβὲς ἔξακούεις, ἀλλὰ πόλιν μὲν οἶε κατὰ τὸν ἄ-
 ριστον πρῶτον τὴν ἐνός ἀκούσαν, συμποσίον δὲ δῖον
 νομίζεις τὸ πῶς δῖον λέγεσθαι καὶ πρῶτον. Σὺ γὰρ
 (ἔφη ὁ Αἰσωπος) οὐ πῶς γὰρ φασὶ ὅτι ὁμοῖον οἰκέται μὴ με-
 θύνειν ὡς ἔγραψας Ἀθηναῖοι οἰκέται, μὴ ἔραν, μηδὲ ξηρα-
 λειφεῖν. γελῶν οὖν τῶ Σόλωνος, Κλεόβουλος ὁ ἰα-
 τρὸς, Ἀλλ' ὁμοῖον (ἔφη) τὸ ξηραλεῖν τῶν λαλῶν ἐν εἰ-
 νῶν βρεχόμενον ἡδίστον γὰρ ἐστίν. καὶ ὁ Χίλων ἑσπέραις
 ἔφη, Διὰ τὸ τὸν μᾶλλον ἀφαιρῶν αὐτῶν. πάλιν δὲ ὁ Αἰσω-
 πος, Καὶ μὲν (ἔφη) Θάλης ἔδοξε εἰπεῖν ὅτι τὰ ῥητά γῆ-
 ρασι. γελῶν οὖν ὁ Περικλέων, ἔχοντα (εἶπεν) Αἰ-
 σωπε τὴν δίκην πρῶτον, ὅτι τῶν τοῖς Ἀμασιδῶν
 πρῶτον μετὰ πῶς εἰσαγαγεῖν λόγους εἰς ἑτέρους ἐμ-
 πεσόντες. ὅρα δ' ἡ Νειλόξενος τὰ λοιπὰ τῆς ὁμοιότητος, καὶ
 γὰρ παρ' αὐτοῖς ἐν τούτῳ τοῖς αἰσράσιν. Ἀλλὰ μὲν (ὁ Νει-
 λόξενος ἔφη) τὴν μὲν τῶ Αἰθίοπος ὁμοιότητα ὅσον αὐτῶν
 ἄλλο πλὴν ἀχρυσίδιον σκυτάλιον πρῶτον καὶ Ἀρχι-
 λον. ὁ δὲ σὸς ξένος Ἀμασις ἡμερῶτερος ἐν τοῖς ποιητοῖς
 πρῶτον μετὰ καὶ μουσικῶτερος γέγονεν. ἐκείνου γὰρ
 αὐτὸν εἰπεῖν τὸ πρῶτον, καὶ τὸ κλειῶν, καὶ τὸ μέγιστον,
 καὶ τὸ σφώτατον, καὶ τὸ χυνόμενον καὶ νῦν μὲν Διὰ τῶν
 τούτοις τὸ ὠφελιμώτατον καὶ βλαβερώτατον, καὶ ὁ ἰσχυρό-
 τατον, καὶ τὸ ῥᾶστον εἰπεῖν. Ἀρ' οὖν ἀπεκρίνατο, καὶ διέ-
 λυσε τούτων ἕκαστον; Οὕτως (ὁ Νειλόξενος ἔφη) κρίνετε
 δὲ ὑμεῖς ἀκούσαντες. πρῶτον γὰρ ὁ βασιλεὺς ποιεῖται,

A mutabiles esse dixisset. Ridicula, inquam, narratio.
 ita enim primus Chiloni erat repudiandus Lycur-
 gus, qui vna cum legibus totam conuellit atque
 immutauit rempubl. Lacedæmoniorum. Cæte-
 rum Solon paululum moratus, Mihi, ait, videtur
 hac ratione maxime gloriam consecuturus siue rex
 siue tyrannus, si vnus imperium in popularem reip.
 statum ciuibus conuertat. Subiecit Bias: si primus
 pareat legibus patriæ. Post hos Thales pronuncia-
 uit, eum sibi principem videri beatum, qui naturæ
 ordine senex moriatur. Quartus Anacharsis: si so-
 lus sit prudens. Quintus Cleobulus, si familiarium

B nemini fidat. Sextus Pittacus, si subditos princeps
 ita condocet, ut non ipsum, sed ipsius causa
 metuant. Vltimus Chilo, principem nihil meditari
 debere mortale, sed omnia immortalia. His dictis
 à Periandro postulauimus, ut ipse quoque diceret
 aliquid. Ille vero vultu non admodum hilari, sed ad
 seueritatem composito: addo ergo, inquit, dictas
 sententias omnes fere sanæ mentis hominem ab
 imperio gerendo detertere. Et Æsopus, ut erat re-
 prehendi studiosus: Hæc igitur, ait, oportebat
 nos seorsim tractare, ne dum consilarii volumus
 esse & amici principum, eorum fiamus accusatores.
 C Huius caput tangens Solon ac renidens, Non, in-
 quit, videtur tibi moderatiorem principem ac ty-
 rannum æquiores reddere, qui ei persuadet præ-
 stare non imperare quam imperare? Quis vero re-
 spondit Æsopus, tibi malit credere, quam Deo: cu-
 ius sententia ex hoc tibi dato oraculo apparet,

Felix vrbs, vocem praconis que vnus audit.

Et Solon: enimvero, inquit, nunc quoque Athe-
 nientes vnicum audiunt præconem, nimirum le-
 gem, quanquam penes populum reipubl. sit po-
 testas. Tu autem coruorum graculorumque voces
 audire peritus, tuam ipsius vocem non accurate
 exaudis: sed qui urbem de Apollinis sententia bea-
 tissimam fore putes quæ vnum audit, conuiuii
 hanc laudem esse censes, ut omnes differant ac de
 omnibus. Tu enim, infert Æsopus, nullam le-
 gem posuisti, ne inebrientur serui, sicut Athenis
 seruis amoribus & sicca vnctione interdixisti.
 Cum risisset Solon, Cleodemus medicus: atqui sic-
 cæ vnctioni, inquit, simile est, vino rigatum lo-
 qui. est enim suauissimum. & Chilo id sic excepit:
 itaque eo tanto magis abstinendum est. Rursum
 Æsopus, Et quidem, ait, Thales visus est dicere, fo-
 re ut celerrime consenescat. Hic ridens Periander,
 E sic est locutus. Merito quidem nos, Æsope, præ-
 nam dedimus, qui prius quàm Amasidis sermo-
 nem reliquum in medium proponeremus, in alias
 incidimus disputationes. Tu itaque Niloxene re-
 liquum epistolæ inspicere, virisque his præsentibus
 vttere. Tum Niloxenus hæc. Equidem postulatam
 illud Æthiopicum nihil aliud quàm ut est apud
 Archilochum scuticam confectam appellare quis
 iure possit. Tuus autem hospes Amasis in hoc quæ-
 rendi genere humanior est & elegantior. Iussit e-
 nim cum explicare quid sit vetustissimum, quid
 pulcerrimum, quid maximum, quid sapientissi-
 mum, quid communissimum, atque adeo quid vi-
 tilissimum, quid damnosissimum, quid fortissi-
 mum, quid facilimum. Quid, inquit Periander, re-
 sponditne, & soluit singula isthæc? Audiatis, ait
 Niloxenus, quomodo, & vestrum erit iudicium.
 Summam enim in hoc rex noster impendit operâ,

ut neque calumniari responsa possit dici vere, neque lateat & non arguatur si quid erratum est respondendo. Recitabo autem vobis quomodo respondit. Quid antiquissimum? Tempus. Quid maximum? Mundus. Quid sapientissimum? Veritas. Quid pulcerrimum? Lux. Quid communissimum? Mors. Quid utilissimum? Deus. Quid damnosissimum? Genius. Quid robustissimum? Fortuna. Quid facilissimum? Quod suaue est. His ita recitatis, Nicarche, factoque silentio, Thales Niloxenum interrogavit, an has solutiones probasset Amasis. Respondenteque eo, quasdam admissas ab eo fuisse, quasdam improbatas, Et vero, inquit Thales, examinandæ sunt: omnes enim vitia magna erroresque habent. quale est, (verbi gratia) quod tempus omnium rerum vetustissimum dixit. quod qui potest esse verum? cum pars eius præterierit, alia sit præsens, alia futura: & quod post nos erit tempus, rebus hominibusque qui nunc sunt recentius esse quivis videat. Iam quod veritatem putat esse sapientiam, tantundem mihi videtur ac si lumen oculum vocaret. Quod si lumen, ita ut est, pulcrum esse censuit, quomodo factum est ut ipsum Solem præteriret. De cetero quod respondit de diis ac geniis, id audax atque periculosum est responsum: valde etiam à ratione alienum est, quod de fortuna dixit: non enim ea tam facile mutaretur, si ita validissima rerum esset atque robustissima. Sed neque mors communissimum est, quæ nihil ad viuos pertinet. Cæterum ne videamur in aliorum pronuntiata inquirere, nostra cum eorum dictis componantur. & si Niloxeno ita videtur, primum ego me offero qui de singulis interrogetur. Exponam deinceps quid quaesitum, quid responsum fuerit. Quid est antiquissimum? Deus, inquit Thales. ortu enim caret. Quid maximum? Locus. reliqua enim mundus continet, ab hoc continetur. Quid pulcerrimum? Mundus. omnes enim eius partes ordine aptæ sunt. Quid sapientissimum? Tempus. id enim alia invenit, reliqua inveniet. Quid communissimum? Spes. quibus enim reliqua omnia defunt, hæc adest. Quid utilissimum? Virtus. hæc enim reliqua etiam recte utendo utilia facit. Quid damnosissimum? animi vitium. huius enim præsentia plurima bona corrumpuntur. Quid validissimum? Necessitas. ea enim sola est insuperabilis. Quid facilissimum? Quod est naturæ consentaneum. nam voluptates etiam sunt, quæ sæpenumero respuantur. Cum Thaletis dicta omnes approbassent: Cleodemus, Huiusmodi inquit, Niloxene quaestiones proponere & solvere regibus convenit. barbarus autem iste, qui mare Amasidi propinabat, brevitatem sermonis refellendus fuit ea, qua usus est aduersus Alyatten Lesbii scripto superbe aliquid insolens mandantem Pittacus. nihil enim respondit aliud quam debere eum cepas & calidum panem edere. Hunc eius sermonem sic excepit Periander. Enimvero priscis quoque Græcis in more positum fuit, Cleodeme, huiusmodi inter se quaestiones proponere. auditu enim accepimus, Chalcidem ad Amphidamantis exequias convenisse poetas, quorum tum inter sapientes maxime vigeat gloria. Fuerat autem is Amphidamas vir civilis, cumque multum negotii exhibuisset Eretrienibus, in pugnis ob Lilantem commissis ceciderat. Sed cum poetarum carmina arte elaborata difficilem molestamque facerent diiudicationem ambigua victoria, & cōcertatores gloriosi Homerus atque Hesiodus præ sui reuerentia plurimum arbitris dubitationis affecterent.

μήτε συκοφαντῶν ἀλλήλων τὰς ἀποκρίσεις, εἴτε τι σφάλλεται κατὰ ταύτας ἀποκρινάμενος, τοῦτο μὴ ἀφαιρῶν αὐτῶν ἐλέγκτον. ἀναγνώσμεθα δὲ ὑμῖν ὡς ὁ ἀπεκρίνατο. Τί πρεσβύτατον; χρόνος. Τί μέγιστον; κόσμος. Τί σφώτατον; ἀλήθεια. Τί καλλίστον; φῶς. Τί κρινέτατον; θάνατος. Τί ὠφελιμώτατον; θεός. Τί βλαβερώτατον; δαίμων. Τί ῥωμαλεώτατον; τύχη. Τί ῥᾶστον; ἡδύ. τούτων πάλιν ἀναγνώσεντων, ὁ Νικάρχε, ἡρομόνης σιωπῆς, Θάλης ἡρώτησε τὸν Νειλόξενον, εἰ προσήκατο τὰς λύσεις ὁ Ἀμασις. ἐκείνου δὲ εἰπόντος ὅτι τὰς μὲν ἀπεδέξατο, τὰς δὲ ἐδεδύχθαι, καὶ μὲν εὐδὲν (εἶπεν ὁ Θάλης) ἀνεπλήρητόν ἐστιν, ἀλλ' ἔχει πρῶτα ἀμφιμέρας μεγάλας καὶ ἀγνοίας. οἷον αὐτοῦ, ὁ χρόνος πῶς αὐτῷ πρεσβύτατον, εἰ δὲ μὴ αὐτὸς χρόνος, τὸ δὲ εὐεχὲς ἐστὶ, τὸ δὲ μέλλον. ὁ γὰρ μὴ ἡμᾶς ἐσόμενος χρόνος, καὶ πρᾶγμα τῶν νῦν καὶ ἀνθρώπων νεότερος αὐτοφάνει. ὁ δὲ τὴν ἀλήθειαν ἠγείσθαι σφίαν, εὐδὲν ἐμοὶ δοκεῖ ἀφαιρῶν ὅτι φῶς ὁφθαλμὸν ἀποφάνειν. εἰ δὲ το φῶς, ὡς ὁφθαλμὸν ἐστὶν, ἐνόμιζε, πῶς τὸν ἥλιον αὐτὸν παρῆδε; τῶν δὲ ἄλλων, ἡμῶν περὶ θεῶν καὶ δαίμονων ἀποκρίσεις, δράσας ἔχει καὶ κίνδυνον ἀλογίαν δὲ καὶ πολλὴν ἢ περὶ τῆς τύχης. οὐ γὰρ αὐτὸς μετέπιπτε ῥαδίως, οὕτως ἰσχυρότατον οὐσα τῶν ὄντων καὶ ῥωμαλεώτατον. ἐμὲν εὐδὲ θάνατος κρινέτατόν ἐστιν οὐ γὰρ ἐστὶ πρὸς τὰς ζῶντας. ἀλλ' ἵνα μὴ δοκῶμεν εὐθύνειν τὰς τῶν ἑτέρων, ἰδίας ἀποφάσεις τὰς ἐκείνου πρὸς ἀλλήλους. ἐμῶν δὲ παρέχω παρῶν, εἰ βούλεται Νειλόξενος, ἐρωτᾶν καθ' ἑκάστον. ὡς οὖν ἐχόντο τότε, καὶ νῦν διηγέσομαι τὰς ἀποκρίσεις καὶ τὰς ἐρωτήσεις. Τί πρεσβύτατον; θεός. (εἶπεν ὁ Θάλης) ἀχρηνητὸν γὰρ ἐστὶ. Τί μέγιστον; τὸ πᾶν. τὰλλα μὲν γὰρ ὁ κόσμος. τὸν δὲ κόσμον εὐδὲν ἀφαιρῶν. Τί καλλίστον; κόσμος. πᾶν γὰρ τὸ κατὰ τὰς, τούτου μέγας ἐστὶ. Τί σφώτατον; χρόνος. τὰ μὲν γὰρ ἄρρηκτον εὐδὲν ἡδὲ, τὰ δὲ ἀρήσει. Τί κρινέτατον; ἐλπίς. καὶ γὰρ οἷς ἄλλο μὴτὲν, αὐτὴ παρέσθαι. Τί ὠφελιμώτατον; ἀρετή. καὶ γὰρ τὰλλα τὰς χρεῖσθαι καλὰς, ὠφελίμα ποιεῖ. Τί βλαβερώτατον; κακία. καὶ γὰρ τὰ πλεῖστα βλάπτει πρὸς ἀνθρώπων. Τί ἰσχυρότατον; ἀνάγκη. μόνον γὰρ ἀνίκητον. Τί ῥᾶστον; τὸ κατὰ φύσιν. ἐπεὶ πρὸς ἡδονὰς γε πολλὰς ἀπαγρῶσιν. ἀποδεξάμενον δὲ πρῶτον τὸν Θάλην, ὁ Κλεόδημος εἶπεν, τὸ ταῦτα ἐρωτᾶν καὶ ἀποκρίνασθαι βασιλεύσιν, ὁ Νειλόξενος, προσήκον ἐστὶν. ὁ δὲ πρὸς πῶν τῶν βασιλέων Ἀμασιδὶ βαρβαρὸς, ἐδεῖτο τῆς Πιτταχοῦ βραχυλογίας, ἥ πρὸς Ἀλυάτῃν ἐχρησάτο πρὸς τὰ πρὸν τὰ καὶ χρεῖσθαι Λεσβίοις, ὡς ἡφαίστιον ἀποκρινάμενος εὐδὲν, ἀλλ' ἡ μόνον κελύσας κρύμματα καὶ θερμὸν δρῶν ἐαδίην. ὡς πρὸς οὖν ὁ Περικλῆς, Ἀλλὰ μὲν καὶ τοῖς παλαμοῖς Ἑλλήσιν ἔπος ἔω, ὁ Κλεόδημος, τοιαύτας ἀλλήλοις ἀπορίας πρὸς ἀλλήλους. ἀχρηστοὶ γὰρ ὅτι καὶ πρὸς τὰς Ἀμφιδάμαντος παφὰς εἰς Χαλκίδα τῶν τότε σφῶν οἱ δοκιμώτατοι ποιηταὶ σιωπῶντες (ὡς δὲ ὁ Ἀμφιδάμας ἀνὴρ πολιτικός, καὶ πολλὰ πρᾶγματα πρὸς ἀλλήλους ἐρεττεύουσιν) ὅτι περὶ Λιλάντου μάχης εἶπεν) ἐπεὶ δὲ τὰ παρεσκόλασμένα τοῖς ποιηταῖς ἔπη χαλεπὴν καὶ δίσχολον ἐποίησαν, ἀφ' ὧν ἐφάμμεν, ἥ τε δόξα τῶν ἀγωνιστῶν Ὀμήρου καὶ Ἡσιόδου πολλὰ ἀπορία μὲν αἰδοῖς τοῖς κείνοισι παρῆεν.

si quidem in quibusvis illis Anacharsidem numeras. qui non modo non habet domum, sed & iacet se hoc nomine, quod domo carens, curru vatur, quomodo Solem aiunt curru circumuehi, aliasque aliam cœli obire regionem. Respondit Anacharsis: Itaque ergo aut solus deorum liber, aut omnium liberrimus ille est, omnibusque imperat, nulli paret, sed regnat ac habenas tenet. Verum Solis currus quam pulcritudine excellens, magnitudineque mirabilis sit, se fecellit. alioqui non eras cum cum nostro ioci gratia comparaturus. Videris autem mihi, Æsopē, pro domo habere lutea & figlina ista claustra, perinde ac si testam, non ipsum animal cochleæ nomine afficeret. itaque non iniuria risum tibi mouit Solon, qui cum domum Crœsi sumtuose ornatam vidisset, non statim pronuntiavit dominum eius beate ac feliciter habitare: quod bona in ipso domino sita potius, quam quæ circa ipsum erant, spectare cuperet. Atque apparet te tuæ oblitum vulpis, quæ cum in certamine varietate ornatus cum panthera venisset, ea quæ intus sibi essent ornamenta disceptatorem inspicere iubebat: his enim se magis varietate, quam panthera esset, ornatam. Tu vero fabrorum & lapididarum opera circumspicis, eaque pro domo habes: non ea quæ intus quisque sua habet, liberos, coniugium, amicos, familiam: cum quibus probe compositis si quis vel in fouea formicaria, vel in nido aliquo degit, rerumque communitate utitur, domum is bonam & beatam incolit. Hæc ego cum Æsopo responsa volo, tum pro mea sipe Diocli collata: reliqui pro se suam quisque sententiam pronunciant. Tum Solon: Ea, inquit, mihi optima videtur domus, ubi res est neque iniuste parata, neque in ea vel conseruanda, diffidentia, vel infumenda, pœnitentia est locus. Bias: In qua dominus sua sponte talem se gerit, qualem foris propter leges. Thales: in qua plurimum oculi domino conceditur. Cleobulus: in qua plures sunt qui diligant, quam qui metuant dominum. Pittacus: ubi neque requiruntur superuacanea, neque desiderantur necessaria. Chilon: maxime oportet domum ubi quæ sub rege est similem esse. adiecitque. Lyncurgum cui dam qui populare imperium Spartæ instituire ipsum iuberet, respondisse, Prius tu hoc domi tuæ facito. Hoc quoque sermone exacto, Eumelis cum Melissa exiuit. Cum autem Periander Chiloni bene magnum calicem præbisset, ac Chilo Bianci: Ardalus adsurgens Æsopo ait: Tu vero non huc ad nos poculum transmittes, cum videas istos calicem tanquam Bathyclis poculum inter sese circummittere, nemini alteri impertire? Et Æsopus: ne hoc quidem, inquit, publicum esse videtur poculum, ita iam diu foliastat Soloni. Tum Mnesiphilum compellans Pittacus: Cur, ait, Solon non bibit, sed versus suos testimonio suo impugnatur hosce,

*Nunc Veneris mihi grata, & leti munera Bacchi,
Musarumque: viris dant ea letitiam.*

Subiecit autem Anacharsis: quia tuam illam duram timet legem, qua si quis per ebrietatem delinquat, duplam eius, quæ sobrio infligeretur, pœnam constituit. Tu vero, inquit Pittacus: ita contumeliose in legem meam peccasti, ut & superiore anno, & nunc ebrius, præmium poposceris atque coronam.

λεπὸν φοβέται νόμον ἐν ᾧ γέγραπται, εἰς τὴν ὁπῆν μεθύων ἀμάρτην, διπλασίου ἢ τὰς ἡμετέρας τιμὰς ζημίαν καὶ ὁ Πιττακός, Σὺ δὲ γὰρ (εἶπεν) οὕτως ἐξύβρισας εἰς τὸν νόμον, ὥστε πέρισι γὰρ καὶ νυνὶ μεθύσας, ἀθλον αἰτεῖν καὶ στέφανον.

A καὶ Ἀνάχαρσιν ὁρίσμεν. οὗτω γὰρ οἶκος οὐκ ἐστὶ· ἀλλὰ ἐπεμνύεται τῷ οἴκῳ ἐν γῆν ἀμάξῃ, κατὰ τὸν ἥλιον ἐν ὁρμασί λεγούσι περὶ πολλῶν, ἄλλοτε ἄλλῳ ὅτι νεμύδρον τῆ οὐρανοῦ χώραν. καὶ ὁ Ἀνάχαρσις, Διὰ τοῦτο τοι (εἶπεν) ἡ μόνος, ἡ μάλιστα τῶν θεῶν ἐλπίθεός ἐστι, καὶ αὐτόνομος, καὶ κρατεῖ πάντων, κρατεῖται δὲ ὑπὸ θεοῦ. ἀλλὰ βασιλεύει καὶ ἡμῶν. πλὴν σέ γε λέληθε τὸ ἀρμα αὐτῶν, ὡς ὑπὸ φεγγέος καὶ ἡλίου καὶ μεγάλῃ θαυμασίῳ ἐστίν. οὐ γὰρ ἀνὰ πᾶσι γέλωτι παρέδωκες ὅκνην τοῖς ἡμέτεροις. οἶκον δὲ μοι δοκεῖς ὡς Αἰώωπε, τῶν τὰ πῆλιν καὶ ἐξυλῖνα καὶ κεράμεια τεράσματα νομίζων, ὡς ὅτι εἰ κοχλῆαν ἡγήσῃ τὸ κέλυφος, ἀλλὰ μὴ τὸ ζῶον. εἰκότως οὖν σοι γέλωτα παρέχον ὁ Σόλων, ὅτι τῷ Κροίσου τὴν οἰκίαν κεκοσμημένην πολυτελεῶς θεασάμενος, οὐκ ὀλίγῃ ἀπεφάνητο τὸν κεκτημένην δὲ δαμόνως οἰκεῖν καὶ μακαρίως, ἅτε δὴ τῶν ἐν αὐτῇ μᾶλλον ἀγαθὰν ἢ τῶν παρ' αὐτῇ βουλόμενος ἡμέας θεῶν. σὺ δὲ εἰκότως ὁ θεὸς τῆς ἐαυτοῦ μνημονεύειν ἀλώπεκος. ὅκνην μὲν γὰρ εἰς ἀγῶνα ποικιλίας κατεστάτω πρὸς τὴν πᾶρδαλιν, ἥτις τὰς ἐν αὐτῇ κατὰ ματὸς τὸν δικαστὴν ποικιλώτερον γὰρ ἐκείνη φαίνεται. σὺ δὲ τὰ τεκτόνων καὶ λιθοξόνων ἔργα θεωροῦν, οἶκον ἡγεύμενος οὐ τὰς ἐν αὐτῇ καί σου καὶ οἰκείας, καὶ παῖδας, καὶ γάμους, καὶ φίλους, καὶ θεοῦ πόδας, οἷς καὶ ἐν μυρμηκίᾳ τις ἢ νεοτῆρῳ νοῦν ἔχοντι καὶ σαφρονόσοι χρίωνται τῶν ὑποαρχόντων χρηστῶν, εἰχον οἰκείαν καὶ μακαρίαν. Ἐγὼ μὲν οὖν (εἶπεν) τῶν καὶ πρὸς Αἰώωπον ἀποκρίνομαι, καὶ πρὸς Διοκλῆα συμβάλλομαι. τῶν δὲ ἄλλων ἕκαστος ἀποφάνεσθαι δέχσθός ἐστι τὴν ἐαυτοῦ γνώμην. οὕτως ὁ Σόλων ἀείρον αὐτῶν δοκεῖ οἶκον, οὗπου τὰς χεῖρας μὴ τε κτενέμεναι ἀδικίαν, μὴ τε φυλάττειν ἀπιστίαν, μὴ τε διαπορεύσθαι μετὰ νόμον πρὸς αἰσιν. ὁ δὲ Βίας, ἐν ᾧ τοιοῦτος ἐστὶν ὁ δεσπότης δι' αὐτὸν, οἷος ἔξω ἀφ' αὐτὸν νόμον. ὁ δὲ Θάλης, ἐν ᾧ πλείστην ἀγῶν τῷ δεσπότη γούλῳ ἔχουσιν. ὁ δὲ Κλεόβουλος, εἰ πλείονας ἔχει τῶν φοβουμένων αὐτὸν τοῖς φίλοις, ὁ δὲ Πιττακός εἶπεν ὡς ἀείρων οἶκος ἐστὶν ὁ τῶν πειραστῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν μηδενὸς εἰδεόμενος. ὁ δὲ Χίλων εἶπεν, Δεῖ μάλιστα βασιλευσθῆναι πόλιν πρὸς τοῖς οἴκῳ. εἶτα πρὸς αὐτὸν ὅτι Λυκαόργος πρὸς τὸν κελδύοντα δημοκρατεῖται ἐν τῇ πόλει κατεστῆται. Πρώτος (εἶπεν) ποιήσων ἐν τῇ οἰκίᾳ σου δημοκρατίαν. ἔπειτα δὲ καὶ οὗτος ἔχον ὁ λόγος τέλος, ἡ μὲν Εὐμήνης ἐξήλθε μὲν τῆς Μελίας. τῆ δὲ Περειάνδρου τῷ Χίλῳ πρὸς αὐτὸν πρὸς ὁμολογίαν κύλικα, τῷ δὲ Βίᾳ τῷ Χίλῳ, Ἀρδάλος ἐπιδράσας καὶ πρὸς αὐτὸν πρὸς τὸν Αἰώωπον, Σὺ δὲ οὐκ αἶ (εἶπεν) ἀφ' ἐμὲ μὲν δεῦρ τὸ ποτήριον πρὸς ἡμᾶς, ὅρα δὲ οὗτοι ὡς ὅτι τῷ Βαθυκλέους κύλικα ἀφ' ἐμὲ ποτίζουσιν ἀλλήλους, ἑτέρῳ δὲ μὴ μετὰ δίδόντας, ὡς ὁ Αἰώωπος, ἀλλ' ὁ θεὸς τοῦτο εἶπεν ὅτι ποτήριον δημοτικὸν εἶ. Σόλωνι γὰρ ἐκπάλαι πρὸς αὐτὸν μόνῳ. τὸν οὖν Μνησίφιλον πρὸς αὐτὸν πρὸς τὸν Πιττακὸς ἠρώτησε τί οὐ πίνῃς Σόλων, ἀλλὰ κατὰ μῦθον τῶν ποιημάτων ἐν οἷς γέγραφε,

F ἔργα δὲ κυπρίων καὶ νῦν μοι φίλα καὶ Διονύσου, καὶ μεσέων, ἀτῆς ἀνδράσιν ὁφείσονται. ὑποφάσας δὲ Ἀνάχαρσις, Σὺ γὰρ, ὦ Πιττακέ, καὶ τὸν σὸν ἐκείνῳ τῷ χαλκῷ.

Τίς ἔκ' ἐμελλον (ἔφη ὁ Ἀνάχαρσις) τῷ πλῆθει πίνοντι ποσει-
χειμένων ἀθλων, ποσειδος μεθυομένους ἀπαγεῖν τὸ νικητήριον,
ἢ διδάσκατέ με ὑμεῖς τί τέλος ἐστὶ τῷ πολὺν πίνοντι ἀκρετον ἢ
τὸ μεθυομένῳ. τὸ δ' Ἰππάρχου γελῶσαντος, ὁ Αἰσωπος λόγον
εἶπε τοῖσιν, Λύκος ἰδὼν ποιμῆν ἑορτίζοντα ἐν σκηνῇ ποσειδά-
τον, ἐχρὶς ποσειδῶν, Ἡλίας αὐτῷ ὑμῖν ἰσχυρὸς εἰ ἐγὼ τὸτο
ἐποίησα. καὶ ὁ Χίλων, Ὁρθῶς (ἔφη) Αἰσωπος ἡμῶν ἀπο, μικρὸν
ὅτι ἀπὸν ἐπιτομιαδὲς ὑφ' ἡμῶν. εἶτα τὸν ὄραν ἐτέρους τ' Μνη-
σιφίλου λόγον ὑφηγησάμενος, Μνησιφίλος γὰρ ἠπείθη τ' ἑσθ' ἑ-
Σόλωνος ἀποκρίσιν, καὶ λόγον ὁ Μνησιφίλος εἶπεν, εἰδὼς ὅτι
Σόλωνι δοκεῖ πάσης τέχνης καὶ δυνάμεως ἀνδραγαθίας τε καὶ
θείας ἔργον εἶναι τὸ γινόμενον μάλλον ἢ δι' ἑνὸς, καὶ τὸ τέλος,
ἢ τὰ ποσειδος τὸ τέλος. ὑφ' αὐτῆς γὰρ αἰ (οἶμαι) χαλκὸν ποιεῖ-
σαι μάλλον ἔργον αὐτοῦ καὶ ἰμάτιον, ἢ χαλκῶν ἀφάριστον καὶ
ἀνέχεσθαι ἀγνῶτων χαλκῶς τε χάλυψιν σιδήρου καὶ σόμφιν
πελέκεως, μάλλον ἢ τ' ἑνὸς τοῦτο γινόμενον ἀνδραγαθίας
οἶον ἀνδραγαθῶν ἐκζωπύρησιν, ἢ λατύνειν ποσειδάων. ἐπὶ
τῷ μάλλον ἀνδραγαθῶν μέμνηται δὲ ἡμᾶς ἔργον αὐτῶν μὴ
ναὺν μηδὲ οἰκίαν ἀποφαινομένης, ἀλλὰ τρυφήν καὶ ἑσθ' ἑ-
φουράσαι πηλὸν αἰ τ' μοῦσαι καὶ πόρτα πασιν, εἰ νομίζομεν
αὐτῶν ἔργον εἶναι καὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ μὴ τὸ παρὰ δούλῳ
τῷ ἡνίκα, καὶ παρηγορεῖν τὰ πάντα τῶν χρωμένων μέλεσι καὶ
ἀρμονίαις. οὐκ αὖτε τῆς Ἀφροδίτης ἔργον ἐστὶ στυγερὸν
καὶ μίση, οὐδὲ τῆς Διονύσου, μέθη καὶ οἶνος, ἀλλ' αὐτὸ ἐμποιεῖ
ἀφ' αὐτῶν φιλοφροσύνῃ, καὶ πότον, καὶ ἡμιλίαν ἡμῖν, καὶ
συνήθειαν ποσειδος ἀλλήλοις. ταῦτα γὰρ ἔργα θεῶν καὶ Σό-
λων, καὶ ταῦτα φησὶν ἀγαπᾶν καὶ διώκειν μάλιστα ποσειδῶ-
ντος γινόμενος. ἐστὶ δὲ τῆς μὲν ποσειδος γυναικὸς ἀνδρῶν ὁμο-
φροσύνης καὶ φιλίας δημοῦργος ἡ Ἀφροδίτη, τοῖς σώμα-
σιν ὑφ' ἡδονῆς ἅμα συμμιγνύουσα καὶ συντήκουσα τὰς ψυ-
χὰς τοῖς δ' πολλοῖς καὶ μὴ πόδῳ συνήθεισι, μηδὲ ἀγρῷ γωρί-
μοις, ὁ Διόνυσος ὡς ποσειδος ἐν πυρὶ τῶν οἶνων μαλακῶν τῷ ἡνίκα
καὶ αὐτοῦ γινώσκων ἀρχὴν πᾶσι συγκρατοῦσιν ποσειδος ἀλλήλους καὶ
φιλίας ἐνδίδωσιν. ὁ τὸν δ' ποσειδος συνέλθωσιν ἀνδρες οἷοις ὁ Πε-
ρσίδης ὑμᾶς ποσειδὸν ἐκείνην, ἐν ἔργῳ ἐστὶν (οἶμαι) κύλι-
κος, οὐδὲ οἶνοχος, ἀλλ' αἰ μούσαι, καὶ ἡ ποσειδος καὶ ἡ ποσειδος
ἐν μέσῳ ποσειδῶν τὸν λόγον, ὃ πλῆθος ἡδονῆς ἅμα καὶ παι-
διας καὶ σπουδῆς ἐνέστιν, ἐγείρεται τοῦτο καὶ κατὰ πόδῳ καὶ ἀφ-
χέοις τ' φιλοφροσύνῃ, ἐδῶσαι τὰ πολλὰ τ' οἶνοχῶν ἀτρέ-
μα κείδαι καὶ ποσειδος ὑφ' αὐτῆς. ὅπερ ἀπὸ πηρὸς εἰς ἡσίοδος ἐν
τοῖς πίνοντι μάλλον ἢ ἀφ' ἀλέγειν διναμῶν.

Εἰ ποσειδος γὰρ τ' ἄλλοι γε καὶ ἡμεῖς ὡς ἄνθρωποι

Δαίμων πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ ἔσθην. ἐπεὶ
ταῦτα ποσειδοῖς αὐτὰς (ἔφη) πτωχὸν μοι λέγειν τοῖς πα-
λαῖοις, ἐνδείκνυν (ὡς Ὀμηρος ἔφη) καὶ μετρητὸν ἐκείνου πίνον-
τος, εἶτα, ὡς ποσειδος Αἴας, μερίδας μεταδίδοντας αὐτῷ πλῆ-
σιον. εἰ πόδῳ δὲ ταῦτα τοῦ Μνησιφίλου, Χερσίαν ὁ ποιη-
τῆς (ἀφ' αὐτοῦ γὰρ ἡνίκα τῆς ἀπίας καὶ διήλακτο τῷ Περσίδῳ
νέωσι, Χίλωνος δεινῆτος) Ἄρα οἶον (ἔφη) καὶ τοῖς θεοῖς
ὁ Ζεὺς, ὡς ποσειδος αἰετῶσιν ὁ Ἀγαμέμνων, μετρητὸν ἐ-
χει ὁ πόδῳ, ὅτι ποσειδος πίνοντι ἀλλήλοις ἐστὶν ὡς οἱ παρ' αὐτῶν
καὶ ὁ Κλέοδημος, Σὺ δὲ ὡς Χερσία (εἶπεν) εἰ τὴν ἀμφο-
σίαν τῷ Διὶ Πελεΐδες ἕως καμίζοισιν, (ὡς ὑμεῖς λέ-
γετε) τὰς Πλαγκτάς ὑφ' αὐτῶν πόδῳ καὶ χαλεπῶς καὶ μόλις,
οὐ νομίζεις καὶ τὸ νέκταρ αὐτῶν δεινῶς εἶναι καὶ σπᾶν,

A Quid ni, ait Anacharsis, proposito ei qui plus bibif-
set prämio, primus inebriatus prämium victoriæ
poscerem? aut vos me docete quis alius sit multum
bibendi merum finis, quàm inebriari? Cum risif-
set ad hæc Pittacus, Æsopus talem narrauit fabu-
lam. Lupus cum videret pastores in tabernaculo o-
uem comedere, propius accedens, Quantus, in-
quit, tumultus exortus esset, si hoc ego fecissem?
Tum Chilo: Recte, ait, Æsopus sese ultus est, cui
paulo ante cum os obthurauerimus, nunc videt à
nobis Mnesiphilo præripi facultatem respondendi,
interrogato cur Solon non biberet. Ibi Mnesiphi-
B lus hanc rationem attulit. Scio, inquit, Solonis hanc
esse sententiam, vniuscuiusvis artis seu facultatis
tam diuinæ quàm humanæ opus esse id potius quod
ab ea efficitur, quàm quo id confit: & finem, quam
quæ ad finem pertinent. Nimirum enim textor suum
opus magis dixerit lænam aut tunicam, quàm ra-
diorum dispositionem, & insubulorum excitatio-
nem. ac faber ferruminationem potius, aut securis
aciem solidam, quàm aliquid eorum quæ eius gra-
tia necessario fiunt, vt carbonū succensio, & appa-
ratus ramenti lapidum. sed & architectus multo ma-
gis nos reprehendat, si opus eius affirmemus esse
non nauim aut domum, sed ligna terebrare, & lu-
tum miscere. Musæ autem omnino indignentur, si
C putemus ipsarum opus esse citharam & fistulam,
non morum institutionem, & affectuum animi mo-
derationem, quæ consequuntur qui cantilenis &
concentibus vtuntur. Ergo Veneris etiam opus non
est concubitus & corporum mixtio, neque vinum
& ebrietas Bacchi. sed qui his conciliatur amor, &
desiderium, ac mutua consuetudo & familiaritas.
Hæc diuina opera Solon vocat, eaque se ait diligere
& consecrari maxime in senectute. Est autem amo-
ris virorum ac mulierum mutui effectrix Venus, ob
D voluptatem corporibus simul commiscens ac col-
liquefaciens animos. Multi porro non admodum
inter se noti aut familiares à Baccho vini veluti ignis
opera cuiusdam ingeniis emollitis atque humecta-
tis principium aliquod contemperationis inter se
amicitiæque nanciscuntur. Cæterum vbitales con-
ueniunt viri, quales vos Periander conuocauit, ni-
hil (puto) est quod calix aut poculum agat: sed ipsæ
Musæ proposito in medium sermone, tanquam so-
brietatis cratera, cui plurimum voluptatis, ioci se-
riæque rei item permultum adest, eo excitant, ri-
gantque & diffundunt amicitiam: plerumque sinen-
tes cyathum super cratera quiescere, quod Hesio-
E dus prohibuit fieri apud eos qui bibere potius quàm
differere norunt.

Namque ubi se vino criniti forsan Achiui

Largius inuitant, plenus scyphus est tibi semper.

Alioqui teneo, apud antiquos moris fuisse vt pro-
pinarent inuicem, certaue, vt apud Homerum est,
mensura biberent per ordinem, quomodo Ajax
partes carnis ei qui iuxta adsidebat obtulit. Hæc cū
dixisset Mnesiphilus, Chersias poeta (iam enim cri-
mine cum Periander absoluerat, inque gratiam
Chilone deprecante receperat) Nonne, inquit, Diis
Iupiter, sicut heroibus Agamemnon, potum fun-
dit dimensum, vt apud eum conuiuantes inuicem
F propinarent? Et Cleodemus, Si ait, palumbes quæ-
dam, sicut vos narratis, Ioui ambrosiam adferunt,
volatu difficulter ægreque superatis saxis concu-
rentibus, quas Planctas Homerus vocat: non cen-
ses etiam nectar ipsum paratu difficile ac rarū esse,

ut parce depromptum cuique deorum tribuatur? Fortasse ita est, respondit Chersias. Sed vellem de re familiari disputationem repeti, ut quod ei deest ab aliquo vestrum explicetur. puto enim omisum esse, quis modus rei faciundæ sit sufficiens. Adhæc Cleobulus: Atqui, inquit, lex mensuram sapientibus præscripsit. ineptis fabulam narrabo, quam mater mea fratri obiecit. Aiebat enim Lunam à matre petijisse, ut sibi tuniculam congruentem texeret: ac matrem respondisse, Quî possim verò, cum te iam plenam, mox in cornua attenuatâ, rursus dimidio orbe videam? Sic etiam, mi Chersia, homini fatuo & vitioso nulla mensura opû est. necessitates enim eius subinde cupiditatibus & fortuitis casibus mutantur, suntque similes Æsopici cani, quem is ait hyemese se contrahentem ob frigus ac convoluentem cogitare de domo sibi paranda: æstate autem cum porrectus dormiat, magnum sibi videri, & putare neque necessariû & magni laboris opus esse tantam exstruere domum. Nonne enim vides Chersia, eos qui modo humiles, plane in arctum se cogunt, utpote præcise ac Laconice victuri, paulò post nisi omnes priuatorum regumq; res possideant, existimare se ob inopiam perituros? Postquam Chersias tacuit, excipiens sermonem Cleodemus: Veruntamen, inquit, videmus vos quoque, qui sapientes estis, inæqualibus mensuris, si quis comparisonem instituat, distributa bona possidere. Tum Cleobulus: Nimirum, ait, mi homo, lex veluti textor cuique congruam decentemque & mediocrem portionem attribuit. nam tu quoque ratione legis instar in alendis corporibus, victus ratione præscribenda, adhibendisque medicamentis vtens, non æqualia omnibus, sed conuenientia singulis tribuis. Subiecit Ardalus hæc. numnam ergo etiam sodalem nostrum, Solonis hospitem Epimenidem lex aliqua reliquis abstinere cibis iubet, actantum exiguam partem arcentis famem materiæ, Alimum Græci vocant, quam ipse sibi componit voluptatem, sumere ore, itaque impransum incoenatumque perdurare? Hæc oratio cum omnes convivas attentos tacitosque reddidisset, Thales iocans, probe facere Epimenidem dixit, qui molendo coquendoque cibos molestias sibiipsum facere nollit: quod Pittaco vsuveniret. se enim cum in Lesbum venisset, audiuisse hospitam sic cantare ad pistrinum: Mole pistrinum, mole: nam & Pittacus molit, rex magnæ Mitylenæ. Solon autem: miror (inquit) Ardale, legem de victus Epimenidis ratione non legisse te in Hesiodi scriptam versibus. is enim est, qui primus Epimenidi semina huius alimenti præbuit, dum cum docuit quærere,

Quanta sit utilitas in maluis asphodelisq;.

Existimas verò, inquit Periander, tale aliquid Hesiodo in mente venisse, ac non potius eum, ut est adfidiuus parsimonix laudator, ad cibos vilissimos nos, qui ppe dulcissimi qui sint, voluisse adhortari? utilis enim est malux esus, & suavis hastula regia. Ista vero famem ac sitim arcentia, medicamenta potius esse audio quàm cibos, recipientia mel & caseum barbaricum, & multa minime vulgarium seminum. quomodo ergo non, quod est apud Hesiodum, in fumo poneretur clavus, &

Mulorumq; opera, atq; boum iam cuncta perirent,
fit tanto opus foret apparatus? Miror autem tuum,

Εργα βοῶν δὲ δόλοισι, καὶ ἡμιόνων λαλαργῶν,

ὥστε φείδεσθαι καὶ παρέχιν ἐκείνῳ τετραμυδρόν; Καὶ ἴσως, (εἶπεν ὁ Χερσίας) ἀλλ' εἴτε πάλιν οἰκονομίας λόγος γένηε ἕως αὐτοῦ φράσειεν ἡμῖν ὁ ἀπολειπόμην; ἀπολείπεται δ', οἶμαι, κτήσεώς τε λαβὴν μέτρον αὐτάρκους καὶ ἰκανῆς ἐσσιμότητος. καὶ ὁ Κλεόβουλος, Ἀλλὰ τοῖς μὲν ἑφοῖς (εἶπεν) ὁ μέτρον ὁ νόμος δέδωκε, πρὸς δ' τὸς φαύλους ἐρᾷ λόγον τῆς ἐμῆς μήτρης, ὃν πρὸς τὸ ἀδελφὸν εἶπεν. εἶπεν γὰρ πλὴν σελῶν δαΐδαται τῆς ἐαυτῆς μήτρης ὅπως αὐτῇ γιγνώσκον ὅφρην σύμμετρον. πλὴν δ' εἶπεν, καὶ πῶς σύμμετρον ὅφρην, ὃν μὲν γὰρ ἐρᾷ σε πρὸς σελῶν, αὐτῆς δ' ὁ μῦθος εἶπεν, ποτὲ δὲ ἀμφικύρτον. οὕτω δ' ὁ φίλος Χερσία καὶ πρὸς αὐτὸν ἀνέστη καὶ φάσθαι ὅτι μὲν ἐστὶ μέτρον οὐσίας. ἀλλ' ὅτε γὰρ ἄλλος ἐστὶ τῆς χρείας, ἀλλὰ τῆς ἐπιθυμίας καὶ τῆς τύχης, ὥς ὁ Αἰσώπου κύων, ὃν οὕτως φασιν ἐν τῇ χιμῶνι συστρεφόμηνον, καὶ συστρεφόμηνον ἀλλὰ ὁ ῥιζὸν, οἰκίαν ποιεῖν ὄξυνεῖσθαι. ἔπειτα δ' αὐτὸ πάλιν ἐκ τετραμυδρόν κατελύοντα, φάσθαι μέτρον ἐαυτοῦ, καὶ μήτε ἀναγκάσθαι ἡγεῖσθαι, μήτε μικρὸν ἔργον οἰκίαν περὶ δαΐδαται ἴσασθαι. ἡ γὰρ οὐχ ὁρᾷς (εἶπεν) ὁ Χερσία, καὶ τὸς μικροῖς νῦν μὲν εἰς μικρὴν χερμίδην συστρέλλοντες ἐαυτοὺς ὡς τροχὺλως καὶ Λακωνικῶς βιωσομύους. νῦν δ' εἰ μὴ τὰ πρῶτον ἔχουσιν ἰδιωτῶν ἅμα καὶ βασιλέων, ὥς ἐνδείας ἀπολείδαν νομίζουσιν; ὡς οὖν ὁ Χερσίας ἀπεσιώπησεν, ὑπολαβὼν ὁ Κλεόδημος, ἀλλὰ καὶ τὸς ἑφοῖς (εἶπεν) ὑμᾶς ὁρᾷμεν ἀνίσσιν μέτρον τῆς κτήσεως νεμεμηδίας πρὸς ἀλλήλους ἔχοντας. καὶ ὁ Κλεόβουλος, Ὁ γὰρ τοῖς νόμοις (εἶπεν) ὁ βέλτερος ἀνδρῶν, ὡς ὑφ' αὐτῆς ἐκείνῳ ὁ πρὸς τὸν ὕμνον καὶ ὁ μέτερον καὶ ὁ ῥιζὸν ἀποδίδωσι. καὶ οὐκ ἀνὰ τὰ νόμῳ, τὰ λόγῳ βέβαιον καὶ διατῶν καὶ ὄξυνε φαρμακεύων τοῖς καμνοντες, ὅτι ἴσον ἐκείνῳ, ὁ δ' ὁ πρὸς τὸν ὕμνον ἀπομένει ἀπασιν. ὑπολαβὼν δ' ὁ Ἀρδαλος, Ἀρ' οὖν (εἶπεν) καὶ τὸ ἐπ' αὐτῶν ἡμῶν, Σόλωνος δ' ἕξενον, Ἐπιμνίδην, νόμος ἕως ἀπέχεσθαι τῶν δῶν σιτίων κελύξας, τῆς δ' ἀλίμου δυνάμεως, ὡς ἡδονὴν αὐτοῖς σιτῆται, μικρὸν εἰς ὁ σῶμα λαμβάνοντα διημερῶν ἀνδρείων καὶ ἀδείων; ὅτι σῶσαντος δ' τῆς λόγου ὁ συμπόσιον, ὁ μὲν ὁ δῶν ἐπισηκώτων, ὁ φρογνὲν εἶπεν τὸ Ἐπιμνίδην, ὅτι μὴ βούλεται πρὸς γὰρ ἔχιν δῶν τὰ σιτία, καὶ πέπων ἐαυτοῦ, κατὰ τὸν Πιτταχὸς. Ἐγὼ γὰρ (εἶπε) τῆς ξείνης ἡγεῖτον ἀδούσης πρὸς πλὴν μύλων, ἐν Λέσβῳ γυρόμενος, δῆμι μύλας, δῆμι. καὶ γὰρ Πιτταχὸς δῆμι μεγάλας Μιτυληνίας βασιλεύων.

Εἰ δ' ὁ Σόλων εἶπεν θαυμάζειν τὸ Ἀρδαλον εἶναι νόμον ὅτι ἀνέγνωκε τῆς διαίτης τῆς ἀνδρῶς ἐν τοῖς ἑπεί τοις Ἡσιόδου γεγραμμένον. ἐκεῖνος γὰρ ἐστὶν ὁ πρῶτος Ἐπιμνίδην ἀπέρμαται τῆς ἑφῆς αὐτῆς πρὸς ἀρχῶν, καὶ ζητεῖν ὁ δαΐδας,

—ὅσον ἐν μαλαχίῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέν' ὄνειρα.

Οἷον γὰρ (ὁ Περίανδρος εἶπε) τὸ Ἡσιόδον ἐννοῶσθαι τοιοῦτον, ὅτι ἐπαρνεῖται ὅντα φειδοῦς αἰεὶ, καὶ πρὸς τὰ λιτότατα τῶν ὀψων ὡς ἡδιστα πρὸς ἀκαλεῖν ἡμᾶς: ἀγαθὴ μὲν γὰρ ἡ μαλαχίη βρωθῆναι, γλυκύς δ' ὁ ἀντέεικος. τὰ δ' ὀνείρα αὐτὰ καὶ ἀδύνατα φάρμακα μάλλον ἢ σιτία πωτῆσθαι.

Εἰ καὶ μέλι καὶ τυρὸν ἵνα βαρβαρικὸν δέχεσθαι, καὶ ἀπέρμαται πᾶσι πολλὰ τῶν ὀψων. πῶς οὖν ὅτι ἐν τῇ Ἡσιόδῳ ὁ πηδάλιον ὑπὸ καπνὸς κείμενον, εἰ ἴσασθαι δέησι πρὸς ἀκαλεῖν. θαυμάζω δὲ τοῦ τὸ ξένον

ac vetustissima nobis diuinandi ratio aboletur. Ad hæc vita informis erit nostra, ac quodammodo corpus animo frustra fuerit circumdatum. plurimæ enim eius, & præcipuæ partes ita sunt factæ, vt instrumenta sint nutritionis: lingua videlicet, dentes, stomachus, iecur: quorum nihil vel frustra, vel ad alios comparatum est vsus. Itaque alimento qui non opus habet, ne corpore quidem is indiget. quod est nihil aliud, quam ipsum se ipso opus non habere: nemo enim nostrum sine corpore est. Atque hæc quidem, inquam, ego veluti symbolum ad patrocinandum ventri dare volui: si Solon, aut alius habet aliquis quod obijciat criminis, paratus sum audire. Maxime verò, inquit Solon. nisi si volumus videri iudicio quam Ægyptij minus valere. ij. n. mortuū dissecto ventre Soli ostendūt, deinde intestinis in profluentem abiectis, reliquum cadauer vt iam purgatum procurant. Reuera enim corporis nostri contaminatio sunt ista, atq; orcus veluti apud inferos exitiosis quibusdā fluminibus & ventis simul atque igni confusis, cadaueribusq; oppletus. Vium quippe nullum viuo nutritur alimento: sed nos necantes ea, quæ animata sunt atq; nascuntur, & vita non carere eo liquet quod aluntur & augefcunt, iniuste agimus. Enimvero esu carniū abstinere, quod fecisse Orpheum illū priscum accepimus, calumnia magis arguta est, quā vera depulsio criminis iniuriarum à luxu profectarū. Vnica est ratio vitandi sceleris, & purum se præstandi, si quis se ipso contentus, nihilq; extra se positū desiderans viuat. Quæ vero Deus ita comparauit, vt citra aliorū damnum suam salutem tutari non possit, huic ille naturā iniustitiæ principium destinauit. Nonne igitur, mi Diocles, æquum erat cū iniustitia simul excindere ventrem & stomachum & iecur: quæ membra nullius bonæ rei sensum appetitumve ingenerant: coquorū autem instrumentis similia sunt, cultris putà, lebetibus: tum molitorijs, caminis, & puteorum fossioni, paniq; coquendo inseruientibus. Nimirum enim possis animaduertere in multis hominibus animam in corpore esse tanquam in pistrino abditā, eius tantum necessitatum causa hac illac circumcursitantem. Quemadmodum profecto nos quoq; paulo ante inuicem non vidimus neq; audiuiamus, sed quivis nostrum pronus necessitati nutritionis inseruebat. nunc mensis remotis liberati, vt vides, fertisque redimiti inter nos differimus, mutuaque fruimur consuetudine, & ocio, soluti necessitate expetendi alimenti. Quod si is status, in quo sumus in præsentia, per omnem nostram duraret vitam, nonne in perpetuo degeremus ocio, neq; paupertatem metuentes, & diuitiarum ignati? Studium enim rerum supervacanearū statim comitatur necessariorum appetitionem. Iam quod alimentum debere esse putat Cleodemus, vt mensæ sint, & crateres, possitque Cereri & Proserpinæ sacrificari: alius eodem iure dixerit bella debere esse & pugnas, vt muros, naualia, armamentariaque habeamus, & centum hostibus occisis Hecatompheonia immolemus, quam ferunt apud Messenios legem valere. alius etiam sanitatem indigne ferat. scilicet iniue fuerit comparatum, si nemine agrotante lecti mollis nullus sit vsus, nullus culcitæ, neque Æsculapio sacrificemus, neque dijs auerruncatoribus, & medicina cum instrumentis medicamentisque suis ingloria & abiecta negligetur. quid enim hæc ab illo differunt? certe enim cibus

ἀλλ' οἴχεται ὁ παρ' ἐσθλότερον ἢ μὴ μαντεῖων· ἐς αὐτὸ μονοει-
 δὴς ὁ βίος, καὶ ἔσπον ἵνα μέτῃ τὸ σῶμα περικείμεται τῇ
 ψυχῇ. τὰ πλεῖστα γὰρ αὐτὴ καὶ κυριεύεται τῷ μερῶν ἐπὶ τῷ ἔσ-
 φίῳ ὄργισμα παρεσκόβασαι, γλῶττα, καὶ ὀδόντες, καὶ στόμαχος,
 καὶ ἥπαρ· ὅργισον γὰρ ὁ δέν ἐστίν, ὁ δὲ πρὸς δὴ μὴ σωτὴρα
 γινόμενον χρεῖαν. ὥστε ὁ μὴ δέοντος ἔσφης, ὁ δὲ σώματος δεῖ-
 ναι. τὸ δὲ ἢ αὐτὸ αὐτὸ μὴ δεῖν. Ὡς σῶμα πρὸς ἡμῶν ἕκα-
τος. ἡμεῖς μὲν ἐν (ἐφίῳ ἐγὼ) ταῦτα τῇ γαστρὶ συμβολαῖς εἰς-
φασμῶν· εἰ δὲ Σόλων ἦ τις δῆλος ἢ κατηρεῖ, ἀκυσσόμεθα.
 Γὰρ μὲν οὖν (ἐφ' ὁ Σόλων) μὴ καὶ τῷ Αἰγυπτίῳ ἀκριτῶτε-
 B ρι φανώμεν, οἳ τὸ νεκρὸν ἀνατέμνοντες ἐδείξαν ὅτι ἡλῶ, εἴτ'
 αὐτὰ μὲν εἰς τὸ ποταμὸν κατέβαλον· ἔθ' δὲ δῆλον σῶματος ἡδὴ
 καθαρῶς γερονόπος ἐπιμέλοντο). Ὡς δὲ ὄντι τὸ τὸ ἐστὶ τὸ μῖασμα
τῷ ἄρσενος ἡμῶν, καὶ ὁ ἄρσενος, ὡς ἐν ἄδου, δὴ μὴ ἵκων ῥα μῖα-
των, καὶ πινόμενος ὁμοῦ καὶ πρὸς συμπεφυρμένου καὶ νε-
κρῶν περὶ πλεως. ὣς γὰρ ἂν ὁ δένος βέβηται ζῶντος, ἀλλὰ
θανατοῦντες τὰ ἐμψυχα καὶ τὰ φύσιντα ὡς βέβηται καὶ αὐξέ-
σθαι μετέχοντα τῷ ζῷ ὁ πολλῶντες ἀδικεῖν. ἀπὸ μὲν γὰρ
ὅτι οὐ πέφυκε ὁ μεταβολῆς εἰς δῆλον, καὶ πᾶσαν φθείρεται
φθορῶν, ὅπως αὐτὰ τέρεν ἔσθ' ἡμῶν. ὁ δὲ ἀπέχεσθαι
 C ἄρκων ἐδωδῆς, (ὡς ὅτι Ὁρφέας τὸ παλαιὸν ἰσορροπία) σόφι-
σμα μᾶλλον ἢ φυγὴ τῷ περὶ πᾶσι βυβλίῳ ἀδικημάτων ἐστὶ.
φυγὴ δὲ μία καὶ καθαρισμὸς εἰς δικαιοσύνην τελευτῶν αὐτὰρ
κη καὶ ἀπορροῦν ἡμῶν. ὡς δὲ ἄνθρωπος καὶ ὡς ἐτέρου πᾶσι
αὐτὸ σωτηρίας ἀμύχλητον ὁ θεὸς πεποίηκε, τούτῳ πᾶσι φύσιν
ὁρῶν ἀδικίας πρὸς τῇ κεν. ἂν οὖν ὅτι ἄξιον, ὡς φίλε,
σωσεκτεμεῖν ἀδικία καὶ ἡμῶν καὶ στόμαχος καὶ ἥπαρ, ἀκα-
λαστοῦ δένος ἀδισθῶν ἡμῶν ὁ δὲ ὅρεξιν ἐν δίδωσι, σκῶσι δὲ
μαχαιροῖς οἷα καπνίδες καὶ λείοντες, τὰ δὲ μὴ μὴ ὁρῶν
καὶ καμίνους καὶ φρεαυροῖς καὶ μακτεροῖς ὅμοιος. ἀτε-
 D χρῶς δὲ τῷ πολλῶν ἰδὲ τίς ἂν, ὡς ὅτι ἐν μύλωνι, πᾶσι σῶμα
πᾶσι ψυχῇ ἕκαστον μὲν, δεῖ περὶ πᾶσι τῆς ψυχῆς
χρεῖαν κυκλοῦσαν. ὡς ὅτι ἀμείλιχ καὶ ἡμεῖς ὅτι μὴ οὐδὲ
ἐρωσόμεν ἀλλήλοις οὔτε ἡμῶν, ἀλλ' ἕκαστος ἕκαστος
ἐδούλῳ τῇ περὶ πᾶσι ἔσθ' ἡμῶν χρεῖα, νυνὶ δὲ πρὸς τῇ
τῷ τραπεζῶν, ἐλθόντες γερονόπος (ὡς ὅτι) ἐφεφασμῶν
περὶ λόγους ἀφαιρέσθαι, καὶ ἀλλήλοις σῶσθαι, καὶ
χρῶν ἄνθρωπον, εἰς τὸ μὴ δεῖσθαι ἔσθ' ἡμῶν ἐλθόντες. ἂν
οὖν ἂν ὅτι ἡ νῦν οὐσα περὶ ἡμῶν ἔστι, ἀπαντες ἀφαιρέσθαι
πρὸς πᾶσι τὸ βίον, ὅτι αἰετὶ χρῶν ἔσθ' ἡμῶν ἀλλήλοις, ἵνα
 E μηδὲ δεδῶτες πέναν, μηδὲ εἰδότες πλοῦτον. ὁ γὰρ τῷ πε-
ρισσῶν ζῆλος ὁρῶν ἀκαλοῦται, καὶ σῶσθαι τῇ χρεῖα
τῷ αἰανχῶν. ἀλλ' οἶεται δεῖν (ἐφίῳ εἰ) Κλέσθης, ὅπως
τραπεζῶν καὶ κρατῆρες ὡσιν, ἀ Δῆμηται καὶ Κόρη θύεται
ἐπὶ. ἔτερος δὲ τις ἀξιούτω μάχας εἶναι καὶ πόλεμον, ἵνα καὶ
τείχη καὶ νεωσίοις καὶ ὀπλοθήκας ἔχωμεν, καὶ θύματα
ἐκαστομύφονα, κατὰ ὅτι φασὶ νόμον εἶναι Μεσσηνίους. δῆλον δὲ
πρὸς πᾶσι ὅτι οἱ μὴ χαλεπαίνεω. δεινὸν γὰρ εἰ μηδε-
νὸς νοσοῦντος οὐ φρωμῆς ἐπὶ μαλακῆς ὀφελος, οὐ καλ-
ης· ὅτι Ἀσκληπιῶ θύσμεν, ὅτι ἀπορροῦν· ἵα τεκμή
 F ὅτι μὴ ὄργισμον καὶ φαρμάκων ἀποκείσθαι ἑσούτων ἀ-
κλῆς καὶ ἀπότῃς. ἢ ἢ ταῦτα ἐκείνων ἀφαιρέσει
καὶ γὰρ ἡ ἔσθ' ἡμῶν φάρμακον πρὸς τῇ, καὶ περὶ
πᾶσι ἐαυτοῖς λέγονται πᾶσι οἱ βέβηται δίατῃ,
 vt remedium famis sumitur : & curare seipfos dicuntur,

in medio autem super mare extabat moles quædam
vehementis corporis, ignota nobis & indiscreta : do-
nec delphini coeuntes & ad littus vna applicantes
in terrâ exposuerunt hominem viuentem ac mouen-
tem sese. inde ipsi rursus ad promontorium reuersi,
maiorẽ quam ante saltatione luserunt, præ volupta-
te (vt apparebat) quadam exultum lasciuientes. Ibi
vero pleriq; de nostris consternati à mari profuge-
runt: ego & mecum pauci sumus ausi accedere. In-
uenimus ergo & agnouimus Arionem citharædũ,
qui & nomen suum edebat ipse, & amictu innotẽ-
scebat: gerebat enim vestem qua in certaminibus
musicis solebat uti. Hunc nos in tabernaculum de-
tulimus. neque quicquam illi erat mali, nisi quod à
celeritate & impetu vectationis defatigatus non ni-
hil languebat. Audiuimus autem ex eo narrationem
omnibus incredibilem, præterquam nobis, qui fi-
nem & exitũ rei spectauimus. Aiebat enim se, cum
iam pridem ex Italia discedere in animum induxis-
set, literis Periandri vt id maturaret permotum, Co-
rinthiam nauim onerariam forte tum oblatam
cõscendisse. cumque vento veherentur satis com-
modo, animadvertisse se, nautas ipsi necem machi-
nari, idque se deinde etiam ex rectore nauis cognou-
isse, clanculum monente statuisse nautas consili-
um suum noctu exequi. Tum se omni destitutum
auxilio, & in extremis hærentem difficultatibus,
diuino quodam animi instinctu impulsus vt cor-
pus exornaret, ac vestem qua in certaminibus ob-
eundis fuisset vsus pro funebri sumeret, & sub finẽ
vitæ caneret, neq; hac in parte oloribus palmã con-
cederet. Sic ergo ornatũ se dixisse nautis, venisse si-
bi in mentem vt Pythicam cantilenam pro sua na-
uifq; & comitum salute cantaret: adstitisseq; in pup-
pi ad fores, in uocationeque marinorum numinum
quadam præmissa, inde ad fides cecinisse Pythiam
odam. Nondum plane medium cantilinae cum ab-
soluisset, occubuisse Solem, cõspectamq; fuisse Pe-
loponnesum. Nautis vero non iam vltius noctem
præstolantibus, sed ad cædem se conuertentibus,
cum nudari gladios, & gubernatorem caput velare
iam videret, sese quàm potuisset lōgissime à naui in
altum proiecisse. Verum priusquam totum corpus
subsideret, delphinis subeuntibus elatum se fuisse,
plenum initio anxietatis & ignorationis atque per-
turbationis. cum autem leniter veheretur, multosq;
circa se congregari delphinos cerneret placide, o-
nerique perniciēs veluti necessario & publico sub-
ire, simulque nauis procul à tergo relicta velocita-
tem vectationis argueret: tum verò aiebat sibi ne-
que mortis tantum metum, neque vitæ cupidi-
tatem tantam ad animum accidisse, quantum si-
bi studium incessisset, vt seruatus & dijs eharus
videretur, & firmam de ijs opinionem concipe-
ret. Simulque se cum cælum intueretur stellis
frequentissimis nitens, lunamque fulgidam &
puram exorientem, stante mari tranquillo vndi-
quaque, & sine fluctibus cursum veluti semitam
scissam præbente: cogitasse se cum animo suo,
non vnum duntaxat iustitiæ esse oculum, sed his
omnibus circumcirca Deum obseruare quæ ter-
ra marique agantur. His cogitationibus corpo-
ris partes grauatas iam & lassas fuisse recrea-
tas. Tandem cum ad promontorium appulis-
sent delphini, quod sublime erat ac præruptum,
optime eius asperitatem eos cauisse ac circum-
flexisse, pone adnatantes: donec in terra ipsum, ve-

A ἐν μέσῳ ὃ ἀνείχεν ὑπὸ τῆς θαλάσσης ὄγκος ἀσάφης καὶ
ἀσημος, ὁρῶντο οὐρανὸς καὶ γῆ, οὐρανὸς εἰς αὐτὸ
καὶ σπινθηροειδῆς, ἐξέστησαν ὅτι τὴν γῆν ἀνέβησαν
ἐμπνοῇ καὶ κινούμενοι· αὐτοὶ δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἀκρὴν
ἀναφροσύνην μᾶλλον ἢ πρὸς τὴν ἐξήλθοντο, παύσαντες ὑφ'
ἡδονῆς ἵκοντο ὡς εἶχε καὶ σκιρτῶντες. Ἡ μὲν δὲ (Γοργίας
εἶπε) πολλοὶ μὲν ἀφ' ἑαυτῶν ἐφύγοντο ἀπὸ τῆς θαλάσ-
σης, ὀλίγοι δὲ μετ' ἐμοῦ παρήσαντες πρὸς τὴν ἐν-
αἰσθησιν ἄλκιμον, αὐτὸν τοῦτομα φρεσὶν αὐ-
τοῦ, καὶ τῇ σοφίᾳ καὶ τῇ γῆν ἡμῶν τὴν γῆν ἐκείνην ἐτύ-
χοντες ἀμπερόμενος κόσμον, ὃν καὶ τῶν ἐκείνων ἐχρήσατο. καὶ
ἐκείνοι οὖν ἐπὶ σκηνῆς αὐτῶν, ὅθεν εἶχε καὶ τὴν γῆν
καὶ τὴν ἡμῶν ἐφάμετο τῆς φρεσὶς ἐκλελυμένος καὶ κε-
κηκώς, ἡκούσαντο λόγον ἅπασιν ἅπασιν, πλὴν ἡμῶν τῶν
θεοσάμων δὲ τέλος. ἔλεγε γὰρ Ἀεῖον ὡς πάλα μὲν ἐ-
γνωκὼς ἐκ τῆς Ἰταλίας ἀπαίρειν, Πεισίστρατος δὲ γράψαν-
τος αὐτῷ πρὸς τὴν ἐκείνην γῆν, ὁ καὶ δὲ Κορινθίους πα-
ραφαιείσης διὸς ἐπὶ τῆς αἰσθησίν· μετὰ δὲ τὴν πύδα μὲν
χρῶντο, αἰσθητοὶ τῆς ναυτικῆς ἐπὶ τὴν ἐκείνην ἀνελθόντες αὐ-
τῶν, εἶτα καὶ τῶν ἐκείνων ἐπὶ τὴν ἐκείνην ἀνελθόντες αὐ-
τῶν, ὡς τῇ νυκτὶ τῷ τοῦ δρῶντος αὐτοῦ εἶναι δεδιδυμένον. ἔρημος οὖν
ὡν βοήθειας καὶ ἀπορῶν, ὁρμὴν ἔτι ἐχρήσατο δαμονίῳ, ὃ μὲν
ἐκείνην ἐκείνην, καὶ λαβὴν ἐκείνην αὐτῷ τὴν ἐκείνην
ἐπὶ τῆς ἐκείνης, ἐξῆλθον δὲ καὶ τῶν βίῳ τελευτῶν, καὶ μὴ γε-
νέσθαι καὶ τῶν ἐκείνων ἀνέστησαν, ἐκείνην ἀσπίδος οὖν,
καὶ πρὸς τὴν ἐκείνην αὐτὸν ἐχρὶ τὸν νόμον διελθεῖν
τὴν Πυθίαν ὑπὸ σωτηρίας αὐτοῦ καὶ τῆς νεῶς καὶ τῶν ἐμ-
πλεόντων, κατὰ τὴν ἐκείνην τὴν ἐκείνην, καὶ ἵνα
ἐκείνην πελαγίων ἀνάγκησιν πρὸς τὴν ἐκείνην, ἀδελφὸν
νόμον καὶ ὅσον οὐκ ἔστι μεσοῦντος αὐτῶν καὶ τῶν ἐκείνων
μὲν ὁ ἡλίας

D εἰς τὴν θαλάσσαν, ἀναφάνοιτο δὲ ἡ Πεισίστρατος. οὐκ ἐστὶ
οὖν τῶν ναυτῶν τὴν νύκτα πρὸς τὴν ἐκείνην, ἀλλὰ χωρὶς
τῶν ἐκείνων τὴν νύκτα πρὸς τὴν ἐκείνην, καὶ τῶν ἐκείνων
πρὸς τὴν ἐκείνην, ὁ καὶ τῶν ἐκείνων ὡς
διωκτὸν ὡς μάλιστα πόρρω τῆς ὁκάδος· ὅρῳ δὲ ὅλον κα-
ταδιῶναι τὸ ἐκείνην, δελφίνων ὑποδραμόντων ἀναφάνοιτο,
μὲν οὖν ἀπορίας καὶ ἀγνοίας καὶ τῶν ἐκείνων ἐκείνων.
ἐπεὶ
δὲ ῥαφάνη τῆς ὁκάδος ὡς, καὶ πολλοὶ ἐκείνων ἀνέστησαν
πρὸς αὐτὸν ἀνέστησαν, καὶ ἀφ' ἐκείνων ὡς ἀνέστησαν ἐν μέ-
ρῳ λειπύργημα καὶ πρὸς τὴν ἐκείνην, ἡ δὲ ὁκάδος ἀπολύει

E ἐκ πόρρω τῆς ἐκείνης ἀίσθησιν παρῆχε· μήτε τοσοῦτον ἔφη δέος
πρὸς τὸν αὐτῶν. μήτε ἐπὶ τῆς ἐκείνης τῆς ἐκείνης, ὅσον φιλοπι-
μίας ἐκείνην πρὸς τὴν ἐκείνην, ὡς ἐκείνην ἀνέστησαν
ἐκείνοι, καὶ λαβὸν πρὸς τὴν ἐκείνην δόξαν βέβαιον. ἀμα δὲ ἐκείνων τὴν
οὐρανὸν ἀσφῶν πρὸς τὴν ἐκείνην, καὶ τὴν ἐκείνην αἰσθησιν ἀ-
φάνη καὶ ἐκείνην ἐκείνης δὲ πρὸς τὴν θαλάσσης ἀκύνοντος,
ὡς πρὸς τὴν ἐκείνην ἀνέστησαν πρὸς τὴν ἐκείνην, πρὸς τὴν ἐκείνην
αὐτῶν, ὡς οὐκ ἐστὶν εἰς ὃ τῆς δίκης ὁφθαλμός, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς
ἐκείνων πρὸς τὴν ἐκείνην ὡς τῶν ἐκείνων πρὸς τὴν ἐκείνην
θαλάσσαν. τοῖς δὲ δὲ τοῖς ἐκείνων ἔφη δὲ ἐκείνων αὐτῶν
καὶ βαρυνόμενον ἦδη τὴν ἐκείνην ἀναφάνοιτο, καὶ τέλος ἐπεὶ
τὴν ἐκείνην ἀπορῶντος ἀπορῶντος καὶ ἐκείνης, ὡς πρὸς τὴν ἐκείνην
ἐκείνοι καὶ ἐκείνων ἐκείνων ἐκείνων πρὸς τὴν ἐκείνην ὡς πρὸς
εἰς λιμένα σκάφος ἀσφῶν καὶ ἐκείνων, πρὸς τὴν ἐκείνην ἀνέστησαν

F elut nauim in portum tutum, deposuissent. ut plane senserit,

εἰς κυψέλλῳ ὑπὸ τῆς μητρὸς ἀποτείνετα. διὸ καὶ τὸν οἶκον
ἐν Δελφοῖς κατεσκεύασεν ὁ Κύψελος, ὡς ἄρ' ἔπειτα τότε τὸν
κλαυθμυισμόν ὀπιζόντος, ὅπως Διφραδαῖοι τοῖς ζήτοι-
ται, καὶ ὁ Πιττακὸς παρσαγορεύσας τὸν Περειάνδρον, Εὐχε-
(ἐφη) Περειάνδρε, Χερσίαν ἐποίησε μνηστὴς τῆς οἴκου. πολ-
λίχως γὰρ ἐβελόμην ἔρεο δ' αἶ σε τιμὴν αἵτιαν τῆς βατρά-
χων ἐκείνων, ἡ βέλονται πρὸς τὸν πυθμὲν τῆς φοίνικος ἐπι-
πορνομήσοι τοσοῦτοι, καὶ τίνα πρὸς τὸν θεὸν ἢ τὸν αἰαθέντα λῶ-
ζον ἔχοισι. Τὸ δ' ὅτι Περειάνδρος τὸν Χερσίαν ἐρωτᾷ κελ-
σαντος, (εἰδέναι γὰρ ἐκείνον, καὶ παρῆναι τῷ Κυψέλῳ κα-
τερῶν τὸν οἶκον) ὁ Χερσίας μειδάσας, Ἀλλ' ὅσον αἶ (ἐφη)
φρεσάμμι πρὸς τὸν ἢ πυθμὲν τῆς φοίνικος, πρὸς τὸν οἶκον
τὸ Μνηδὲν ἀγρὸν αὐτοῖς, καὶ τὸ γινώσκοντα. καὶ τὸ δὲ πρὸς
πολλοὺς μὲν ἀγάμους, πολλοὺς δ' ἐπιστοὺς, οἷους δ' καὶ ἀφώ-
νους πεποικηκὸς, ἐχθρὰ, παρὰ δ' ἄλλα. Τί δ' (εἶπεν ὁ Πιττα-
κὸς) ἡμῶν δὲ ταῦτα φρεσάμμι; πάλαι γὰρ Αἰσώπῳ λόγον
εἰς ἕκαστον, ὡς εἴκοι, τοῦτων στυγερικὸς ἐπαμνῆς. Καὶ ὁ
Αἰσώπῳ, ὅταν γὰρ πάλαι πρὸς ἐμὲ Χερσίας, εἶπε, ἀπουδά-
ζων δ' αὐτὸν Ὀμηρον ὀρετῶν ἀποδείκνυσιν· καὶ φησὶ τὸ μὲν
ἔκτορα γινώσκοντα εἰσὶν τοῖς γὰρ ἄλλοις ἐπιτιμῆδρος,

Αἰάτος ἀλέφνε μάλιστα Τελαμνιάδαο. τὸν δ' Ὀδυσ-
σεῖα ἔμνηδεν ἀγρὸν ἐπαμνῆν, ὃ Διομήδεϊ πρὸς ἀκελῶεσσι,
Τυδείδῃ μὴτ' ἄρ' με μάλ' ἀνέε μὴτ' ἐπινείκει.
τίω δ' ἐχθρὸν οἱ μὲν ἄλλοι λαιδορεῖν αὐτὸν αἶς πρὸς ἡμαδεῖ-
λαμον καὶ μάταμον οἶοντα, λέγοντα,

Διφραδαῖοι δειλὸν γὰρ καὶ ἐχθρὸν ἐχθρὰ αἰσῶν. Χερσίας
δ' ἐπὶ φησὶ τίω ἀτίω ὑπὸ τῆς Διὸς ῥιφίωσιν τῇ ἐχθρῇ πα-
ραγομνῶν, ἡ ἐχθρὸς αὐτὸς ὁ Ζεὺς ἐσφάλη πρὸς τῆς τῆς
Ἡρακλέους γυνέσεως. Ὑπολαβὼν δ' ὁ Σόλων, ὁκοῦν
(ἐφη) καὶ τῷ σφωπᾷ τῷ περὶ τὸν Ὀμήρω,

Νῦν δ' ἡδὴ τελέθει ἀγρὸν καὶ νυκτὶ πηδᾷ. αἰ-
σαντες οὖν μούσας καὶ Πρσιδῶν καὶ Ἀμφιτέτη, Διφ-
ραδαῖοι (εἰδοκεῖ) τὸ συμπόσιον. τὸ δ' ἔχεν, ὃ Νίκαρχε, πέ-
ρας ἢ τότε στυγοῖσα.

Π Λ Ο Υ Τ Α Ρ Χ Ο Υ

Περὶ δεισιδαμονίας.

Η Σ πρὸς τῶν ἀμαθίας καὶ ἀγνοίας
ἀγρὸς δ' ἐξ ἐχθρῆς διφραδείσεως, τὸ μὲν,
ὡς ἄρ' ἐν χωρίοις τοῖς σκληροῖς καὶ αἰ-
πύτοις, ἡ γὰρ τῶν ἀγροῦντα, τὸ δὲ, ὡς
ἄρ' ἐν ὑγροῖς καὶ ἀπαλοῖς, τὴν δεισι-
δαμονίαν ἐμπεποίηκεν. ἀπασα μὲν
οὖν κρίσις ψευδὴς, ὅπως τε καὶ ἡ πρὸς ταῦτα μωροῦσιν, τῇ
δε καὶ πάρος πρὸς τῇ μωροῦσιν. πᾶν γὰρ πάρος εἴκοι
ἀπάτη φλεγμαίνουσα εἶναι· καὶ κατὰ αἶ μὲν τραύματος
ἐκβολαί, τῇ δ' ἐχθρῶν, ὅπως αἶ μὲν πάρος Διφραδαῖοι
τῆς ψυχῆς χαλᾶ πώτεραι. ἀτόμους τῆς οἴεσιν καὶ κενὸν ἐχ-
θρὸς εἶναι τῇ δ' ὁλῶν, ψευδὴς ἢ ὑπολήψις, ἀλλὰ ἕλκος ἢ πρὸς,
ὅσον σφυγμὸν, ὅσον δ' ὀδύνῳ παρὰ τῆς σφαι-
ρῆς τὸν πλῆστον ἀγρὸν εἶναι μέγιστον· τὸ δὲ τὸ ψευδὸς ἰὸν ἔχει,
nem, neque dolorem lancinantem. Opinatur aliquis diuitias summum esse bonum: hic error venenatus est,

A cum esset à matre in cypselam, id est cameram, ab-
ditus. itaque ædem etiam Cypselum Delphis dedi-
casse, quòd tunc temporis à Deo se inhibutum fuisse
crederet ne vagiret, itaq; lateret inquisitores. Tum
Pittacus Periandrum alloquens: Bene, inquit, à
Chersia factum est, qui ædis istius mentionem pro-
posuit. Sæpenumero enim ex te volui quærere cau-
sam ranarum istarum, cur tam multæ ad fundum
palmæ torno insculptæ sint, ac qua ratione Deum
dedicantem ve attingant. Hic cum Periander Chér-
siam interrogandum diceret, cui notum id esset, ut
pote qui in dedicatione adfuisse Cypselo, subri-
dens Chersias: Non, inquit, prius ego id explicaue-
ro, quàm ex his intelligam, quid sibi velit eorum
isthuc Ne quid nimis, & Nosce te ipsum, & (quæ vox
multos à nuptiis, alios à fide interponenda deter-
ruit, nonnullos plane mutos fecit) Sponde, præsto
noxa est. Quid vero, inquit Pittacus, necesse est tibi
nos ea enarrare, cum Æsopi orationem de singulis
istis compositam laudes? Et Æsopus: Chersias (ait)
quoties mecum iocatur, iocatur autem serio, Ho-
merum istorum dictorum autorem facit. Hæcto-
rem enim sui ipsius noticiam habuisse dicit, qui a-
lios inuadens,

C *Maiori tamen Aiaci concurrere cauit.*
& Vlysses laudatorem huius sententiæ, Ne quid
nimis, sic præcipere Diomedis:

Tydidè, nimium neque me lauda, neque culpa.
Sponsonem autem alii putant eum traducere ut
rem periculosa & futilem, his verbis:

Pro pravis spondere equidem est res plena pericli.
Chersias autem noster Aten ait propterea fuisse à
Ioue de cælo præcipitatum, quòd interfuisse spon-
sioni de Herculis natalibus, qua Iupiter circumuen-
tus fuit. His subiecit Solon hæc verba: proinde pa-
reamus sapientissimo Homero,

D *Iam nox incestit: nocti nos cedere verum est.*
ergò libemus Musis, Neptuno, Amphitritæque: eo-
que facto, nisi vobis contra videretur, conuiuium dis-
soluamus. Hic fuit, Nicarche, istius conuentus
finis.

P L V T A R C H I

DE SUPERSTITIONE

libellus.

E **N** S C I T I A deorum atque igno-
ratio iam inde ab initio in duos
quasi riuos dimanans, ab vna
parte in duris ac refractariis in-
geniis tanquàm in aspero solo im-
pietatem, quæ nullos putat esse
deos, ab altera veluti in molli ac
tenero solo superstitione animis lenibus ingenera-
uit. Est quidè omnis falsa opinio, maxime de talibus
rebus, perniciofa: cum vero animi perturbatio ad-
iungitur, perniciosissima existit. Omnis enim animi
perturbatio, instar morbi est cū inflammatione cō-
iuncti. & sicut luxationes artuum humani corporis
accedente vulnere, ita animi errores perturbatione
comitante periculosiores sunt. Putat aliquis indiui-
dua corpuscula & inane vniuersi esse principia: fal-
sa est opinio, sed vlcus non gignit, neque pa'pitatio-